

A KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTÉZETÉNEK
ÉS A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA DEMOGRÁFIAI BIZOTTSÁGÁNAK
KÖZLEMÉNYEI

18.

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL
NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTÉZET

Igazgató: *Dr. SZABADY EGON*

Írta:

Dr. HOÓZ ISTVÁN

Lektorálta:

Dr. MIKES GÁBOR

NEMZETISÉGEK DEMOGRÁFIAI SAJÁTOSSÁGAI BARANYA MEGYÉBEN

I. A PÉCSI JÁRÁSBAN ÉLŐ NEMZETISÉGEK DEMOGRÁFIAI STRUKTURÁJA (1960. I. 1-i állapot)

II. A CIGÁNYNÉPESSÉG 1960. ÉVI DEMOGRÁFIAI STRUKTURÁJA A SELLYEI JÁRÁSBAN

Budapest

1968/1

Tartalomjegyzék

	Oldal
<i>ELŐSZÓ</i> -----	9
I. A PÉCSI JÁRÁSBAN ÉLŐ NEMZETISÉGEK DEMOGRÁFIAI STRUKTURÁJA <i>(1960. I. 1-i állapot)</i>	
1. BEVEZETÉS -----	13
2. A KÜLÖNBÖZŐ NEMZETISÉGEKHEZ TARTOZÓ NÉPESSÉG SZÁMA ÉS MEGOSZLÁSA	
A/ Létszám és területi megoszlás -----	15
B/ Nem- és korszerinti megoszlás -----	17
C/ Családi állapot szerinti megoszlás -----	20
D/ Az iskolai végzettség szerinti megoszlás -----	21
E/ A népesség és a keresők megoszlása népgazdasági áganként ---	23
3. A TERMÉKENYSÉG ALAKULÁSA -----	26
4. A CSALÁDOK MEGOSZLÁSA A CSALÁDDAL ÉLŐ GYERMEKEK SZÁMA SZERINT -----	30
5. A NÉPESSÉG MEGOSZLÁSA LAKÁSNAGYSÁG SZERINT -----	32
6. TÁBLÁZATOK	
1. A népesség száma községenként, nemzetiség szerint (1960) ----	38
2. A népesség családi állapot és korcsoportok szerint	
2.1 Német -----	40
2.2 Délszláv -----	41
2.3 Magyar -----	42
2.4 Összesen -----	43

	Oldal
3. A népesség megoszlása nem, korcsoport és nemzetiség szerint	44
4. A népesség családi állapot és nemzetiség szerinti megoszlása	45
5. A népesség népgazdasági áganként	
5.1 Német -----	46
5.2 Délszláv -----	46
5.3 Magyar -----	47
5.4 Összesen -----	47
6. A keresők népgazdasági áganként	
6.1 Német -----	48
6.2 Délszláv -----	48
6.3 Magyar -----	49
6.4 Összesen -----	49
7. A keresők foglalkozási viszony szerint	
7.1 Német -----	50
7.2 Délszláv -----	50
7.3 Magyar -----	51
7.4 Összesen -----	51
8. A keresők foglalkozási ág, foglalkozási viszony szerint	
8.1 Német -----	52
8.2 Délszláv -----	54
8.3 Magyar -----	56
8.4 Összesen -----	58
9. A 7 éves és idősebb népesség legmagasabb iskolai végzettsége korcsoportok szerint	
9.1 Német -----	60
9.2 Délszláv -----	62
9.3 Magyar -----	64
9.4 Összesen -----	66
10. A nemzetiségi nyelvet tanuló általános iskolai tanulók száma közsegenként és évfolyamok szerint (1960/61. tanév) -----	68
11. A nők korcsoportonként a született gyermekek száma szerint ---	69
12. A nők korcsoportonként, az életben lévő gyermekek száma sze- rint -----	71
13. Családok a gyermekek száma szerint -----	73
14. Családok a 15 évesnél fiatalabb gyermekek száma szerint -----	73
15. Lakásnagyság a lakók száma szerint -----	73

II. A CIGÁNYNÉPESSÉG 1960. ÉVI DEMOGRÁFIAI STRUKTURÁJA A SELLYEI JÁRÁSBAN

1. TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS	76
2. A CIGÁNY ANYANYELVÜ ÉS A CIGÁNY NÉPCSOPTHOZ TARTO- ZÓ NÉPESSÉG SZÁMA KÖZÖTTI ELTÉRÉSEK ÉS ENNEK OKAI ..	79
3. A CIGÁNYOK SZÁMA ÉS DEMOGRÁFIAI STRUKTURÁJA	
A/ A cigányok megoszlása a járás területén	81
B/ Nem- és korszerinti megoszlás	81
C/ Családi állapot szerinti megoszlás	86
D/ Az iskolai végzettség szerinti megoszlás	87
E/ A népesség és a keresők megoszlása népgazdasági áganként	88
4. A TERMÉKENYSÉG ALAKULÁSA A KÉT NÉPCSOPTHÓRNÁL ...	90
5. A CSALÁDOK MEGOSZLÁSA A GYERMEKEK SZÁMA SZERINT ..	93
6. A NÉPESSÉG MEGOSZLÁSA LAKÁSNAGYSÁG SZERINT	94
7. FORRÁSOK ÉS MEGJEGYZÉSEK	95
8. TÁBLÁZATOK	
1. A népesség száma és megoszlása községenként a sellyei já- rásban(1960. I. I.)	99
2. A cigány népesség megoszlása községenként (1960. I. I.)	100
3. Az élveszülottek megoszlása az apa koréve szerint	101
4. Az élveszülottek megoszlása nem és az anya koréve szerint (1960)	102
5. Az élveszülottek megoszlása nem és az anya koréve szerint (1961)	103
6. Az élveszülottek megoszlása a szülottek szülesi sorszámá és az anya koréve szerint	104
7. Az élveszülotések száma az anya koréve szerint	
7.1 1960	106
7.2 1961	107
8. Szülesi sorszám a gyermekek neme, életképessége és szármá- zása szerint	
8.1 Cigányok (1960)	108
8.2 Cigányok (1961)	109
8.3 Nem cigányok (1960)	110
8.4 Nem cigányok (1961)	111

	Oldal
9. Az újszülöttek megoszlása az anya által végzett osztályok száma szerint	112
10. Az újszülöttek megoszlása az apa által végzett osztályok száma szerint	112
11. Élveszületések az anya előző szülésének ideje szerint egybevetve az anya szülési sorszámaival (1960, 1961)	114
12. Élveszületések az anya előző szülésének ideje szerint egybevetve az anya korcsoportjával. (1960, 1961)	116
13. Az élveszülottek megoszlása az anya korcsoportja és az életbenlévő gyermekek száma szerint. (1960, 1961).....	118
14. Az élveszülottek megoszlása a születéskori súly szerint, a születés helyével egybevetve.	120
15. Az élveszülottek megoszlása a születési súly szerint nemenként	120
16. Az élveszülottek megoszlása a születési súly szerint, a szülési sorrenddel egybevetve	122
17. Az élveszülottek megoszlása a szülési súly szerint, az anya korcsoportjával egybevetve.	122
18. A nők korcsoportonként, a született gyermekek száma szerint	124

Előszó

A magyar népszámlálások programjában mindenkor fontos célkitűzés volt a nemzetiségi hovatartozás megállapítása. Az első világháború előtt ez a kérdés lényegesen nagyobb jelentőségű volt, mint manapság, amikor a hazánkban élő nemzetiségek aránya nem éri el az össznépesség 2 %-át sem. Mégis - figyelemmel arra, hogy egyes nemzetiségek a múltban nem elég őszintén vallották be nemzetiségüket - a magyar népszámlálások három oldalról igyekeztek megközelíteni a problémát. A népszámlálás összeíróívén külön-külön kérdés tudakolta a nemzetiséget, az anyanyelvet és az anyanyelven kívül beszélt nyelvet. Az utóbbi két kérdésre adott válaszok figyelembe vétele módot adott ugyan a nemzetiségek számának realisabb megközelítésére, de ennek ellenére sem állitható, hogy kielégítően pontos lenne nemzetiségeinknek a népszámlálással megállapított száma. Ezért létjogosultsága van annak a módszernek, amelyet e mű szerzője alkalmaz, hogy t. i. más módon is igyekszik - bár csak egy-egy járás területén - a német és a délszláv nemzetiségűek, illetőleg a cigányok számát megállapítani.

A Népeségtudományi Kutató Csoport rendszeresen foglalkozik az össznépesség különféle demográfiai sajátosságainak a vizsgálatával. Érdekes színtöltja e kutatásoknak az etnikumonkénti részletezés, mely a népszámlálási adatok alapján érdekes különbségekre mutat rá korösszetétel, iskolázottsági színvonal, házasságtermékenység és egyéb specifikumok tekintetében. Az eredmények igazolják a demográfiai mikrovizsgálatok jogosultságát. Hazánkban általában nincsenek összefüggő nyelvterületek, nemzetiségeink nem élnek zárt tömbökben, demográfiai jellemzőiket tehát kisebb területi egységeken célszerű vizsgálni.

Az etnikumok demográfiai jellemzésén belül, a cigányok demográfiai sajátosságainak feltárását különösen időszerűvé teszi a folyamatban lévő társa-

dalmi és közigazgatási erőkiejtés, amely megszüntetni kívánja a több évszázados előítéleteket, felszámolni szándékozik a lakáshelyzeti és a foglalkozási különbségeket, amelyek velük kapcsolatban még fennállanak. Reméljük, hogy ezen demográfiai kutatás által a Népeségtudományi Kutató Csoport is jó szolgálatot tett a cigányok társadalmi és gazdasági problémáinak megoldásával foglalkozó szervezeteknek.

Dr. Szabady Egon

I. A PÉCSI JÁRÁSBAN ÉLŐ NEMZETISÉGEK
DEMOGRÁFIAI STRUKTURÁJA
/1960. I. 1 -i állapot/

1. Bevezetés

Egy-egy ország népességének demográfiai strukturáját és népmozgalmát döntő mértékben az ottani társadalmi-gazdasági körülmények határozzák meg. Minden jelenség vagy változás megértéséhez azonban gyakran nem elégséges ezeknek a momentumoknak ismerete, hanem szükség van a - hatásukat illetően - másodlagos tényezők szerepének kutatására, illetőleg meghatározására is. A differenciális demográfia érdeme, hogy felhívta a figyelmet több ilyen jelenségre, mert vizsgálatai során azt is kutatta, hogy demográfiai szempontból milyen tényezők determinánsak ill. milyen feltételek között, milyen mértékben hatnak,

Jelenlegi vizsgálatunk a pécsi járásban élő különböző nemzetiségű népesség demográfiai strukturájával és szaporodásával foglalkozik. Köztudomású ugyanis, hogy egy országon belül a népesség összetétele és népmozgalma nemzetiségek szerint is eltérő. Ez volt a helyzet Magyarországon is, illetve most is ez a helyzet a világ jelentős részén. Mi arra a kérdésre kerestük a választ, hogy ezek az eltérések meg vannak-e most is, amikor a nálunk lezajlott társadalmi és gazdasági változások a lehetőségek egalizálása irányában hatottak. A vizsgálat célja ezért az volt, hogy

megállapítsuk a járásban a különböző nemzetiségekhez tartozó népesség számát, demográfiai strukturáját és szaporodását;

összefüggést keressünk a nemzetiség és a demográfiai jelenségek között;

alapot teremtsünk az ilyen jellegű összefüggéseket befolyásoló tényezők további vizsgálatához.

E kérdések megválaszolására lényegében az 1960. évi népszámlálás adatait használtuk fel, de a nemzetiségi hovatartozás megállapítására kiegészítő adatgyűjtéseket is végeztünk.

Adatainkból csak három csoportot képeztünk (német, délszláv, magyar és egyéb), így a harmadikban (mintegy 30 000 fő) szerepel a járás kb. 1 800 cigány lakosa is. Mivel egyes esetekben (iskolai végzettség, lakáshelyzet stb.) a cigányok megoszlása merőben eltér az egyéb csoportokba tartozó népességtől, az összehasonlítás néhány esetben félrevezető lehet. Ilyen esetekben ezekre felhívjuk a figyelmet, illetőleg a szöveges részben kiigazítjuk az adatokat a sellyei járásban végrehajtott vizsgálat eredményeinek felhasználásával.

A különböző népcsoportok demográfiai strukturájának jellemzői mindig azok a jelenségek, amelyekben eltérnek egymástól. Így a megismerésnek a legfontosabb eszköze ezen a téren is az összehasonlítás lesz. De az összehasonlítás lehetőségének megteremtésével növelhetjük adataink és következtetéseink megbízhatóságát is, amire itt azért van szükség, mert viszonylag kis csoportok adatai állnak rendelkezésünkre.

Adatainkból kitűnik, hogy a külön kulturális alappal, saját hagyományokkal és gyakorlattal rendelkező csoportok demográfiai viselkedése is jellegzetes, illetőleg eltér a más adottságokkal rendelkező csoportokétól. Így vizsgálatunk nemcsak a kitűzött konkrét célok megvalósításához ad adatokat, hanem egyéb problémák (pl. a tradíciók továbbélése) kutatását is elősegítheti.

2. A különböző nemzetiségekhez tartozó népesség száma és megoszlása

A/ LÉTSZÁM ÉS TERÜLETI MEGOSZLÁS

Az 1960. évi népszámlálás időpontjában a pécsi járás népességszáma 40 008 fő volt. Mivel az anyanyelv szerinti megoszlás ebben a járásban mutatta a legváltozatosabb képet, a nemzetiségek demográfiai jellegzetességeire vonatkozó vizsgálatokat ennek a járásnak a népességére terjesztettük ki. A népszámlálás alkalmából 3 512 fő vallotta magát valamilyen délszláv és 1 487 német anyanyelvűnek. A délszláv vagy a német nemzetiségűek tényleges számát jobban megközelíthetjük azonban akkor, ha az ilyen nyelvet beszélők számát is hozzáadjuk a megfelelő anyanyelvűek számához. Bár ezeknek a falvaknak nagyfokú nemzetiségi keveredése gyakran lehetővé, illetve szükségessé tette egymás nyelvének kölcsönös megtanulását, nem feltételezzük, hogy ez általánossá vált volna. A megnevezett anyanyelven kívül még 1 254-ben vallották, hogy valamilyen délszláv nyelvet is beszélnek, németül pedig még 3 522-en tudtak. Ha elfogadjuk ezt az okfejtést, akkor a *délszlávok száma kb. 4 800-ra*, a *németeké pedig mintegy 5 000 főre tehető*. Ugy vélem azonban, hogy a németek esetében nem lehet minden németül tudót a németek közé sorolni.

A nemzetiségi megoszlás elemzésénél a népszámlálás adataira tehát csak részben támaszkodhatunk, ezért a nemzetiségi hovatartozásra vonatkozó válasz felülvizsgálatát, illetve revízióját végeztük el hasonló módon, mint a sellyei járásban. (Annak ismertetését "A cigány népesség 1960. évi demográfiai struktúrája a sellyei járásban" címmel e kötet 75-126. oldala tartalmazza.) A fel-

dolgozás eredményeként a nemzetiségi megoszlásra vonatkozóan a következő eredményeket kaptuk:

	Anyanyelv (1960. évi nép- számlálási adat)	Nemzetiség (saját összeírás eredménye)
Német	1 487	5 090
Délszláv	3 512	3 927
Magyar és egyéb	45 009	30 991
Összesen	40 008	40 008

A nemzetiségi hovatartozás bevallása több tényezőnek (elsősorban a politikai gravitációnak) a függvénye. Bár nem lehet feladatunk ezzel foglalkozni, annyit az adatokból is megállapíthatunk, hogy ezek a tényezők lényegében csak a németeknél hatottak. Náluk a bevallott és a tényleges helyzet közötti különbség számottevő, míg a délszlávok kétféle módon meghatározott száma csaknem teljesen megegyezik.

Tömeges betelepítésre Baranyában a XVIII. században került sor. Jellemzője ennek a folyamatnak, hogy a betelepített lakosok nem képeztek egységes tömböt egy nemzetiség tekintetében sem. Egységesen összefüggő nagyobb nyelvetérületek azóta sem alakultak ki, sőt a terület nemzetiségi képe állandóan változott, mert a különböző nemzetiségű népesség egy része az egész időszak alatt mozgásban volt. Így nyelvhatárok kijelölése nem lehetséges.

Mindkét nemzetiség meglehetősen szétszórtnak él a járás községeiben. A járás 62 községe közül németek 52-ben élnek, de mindössze négy olyan falu van, amelyben a lakosságnak több mint felét alkotják. Mivel a járásra a kisközségi települési forma jellemző, ez azt jelenti, hogy az átlagos tömörülés alig fordul elő. Öt olyan község van, ahol számuk a 300 főt meghaladja és 13 olyan, ahol a németek száma 100 és 300 között van. Szétszórtságukra jellemző, hogy több mint 30 községben számuk az 50 főt sem éri el.

Csupán kíváncsiságból elkészítettük a járás mai területéhez tartozó községek 1930. évi nemzetiség szerinti (az anyanyelvi bevallás alapján) megoszlását-

nak ponttérképét (2. sz. grafikon). A két diagramm egybevetése alapján némileg meglepetéssel állapíthatjuk meg, hogy alig mutatkozik különbség az 1930. és az 1960. évi megoszlás között. Ez a hasonlóság főleg a németeknél érdekes, mert a kitelepítésnek szinte semmi nyomát sem látjuk. Ennek alapján két feltételezés lehetséges:

a/ a kitelepítés nem egyformán érintette a megye egész területét,

b/ a természetes szaporodás és az időközben létrejött vándormozgalom csaknem teljesen pótolja a hiányt ebben a járásban.

A valószínűbbnek az első feltevés látszik, mert a területi megoszlás mindkét időszakban csaknem azonos.

A járásban *délszlávok* 25 községben élnek. Többségük bunyevác és sokác^{a/}, de pár községben horvátok laknak. Tömörülésük nagyobb, mint a németeké. 4 községben abszolút, 8-ban pedig relatív többségben vannak. Ezek az arányszámok azonban viszonylag kis abszolút számokat takarnak, mert mindössze öt községben van 300-nál több délszláv, de a 100 főt is csak 9 községben érik el vagy haladják meg.

B/ NEM- ÉS KORSZERINTI MEGOSZLÁS

A legutóbbi népszámlálás időpontjában az ország községeiben 1 000 férfire 1 057 nő jutott. Baranyában ez az arányszám az országosénál valamivel magasabb (1 072), ezen belül pedig a pécsi járásé 1 076 volt, tehát az országos átlagnál számottevően nagyobb. A járási átlag azonban a nemzetiségek nem szerinti megoszlásának lényeges különbségeit takarja, mert az 1 000 férfire jutó nők száma a németeknél 1 115, a délszlávoknál 1 113, a harmadik csoportban pedig 1 063.

A nem szerinti megoszlás ilyen eltéréseit a kormegoszlás csak részben indokolja. A különbségek okainak részletesebb feltárása érdekében ismerni kellene pl. a vándormozgalomra vonatkozó adatokat is.

a/ *Sümeghy Mihály*. Sokácok és bunyevácok a Délvidéken c. tanulmányában (Kisebbségi Körlevél 1941. nov. V. évf., 6. szám) azt írta, hogy 1930-ban Magyarországon mai területén a sokácok és bunyevácok száma kb. 20 ezer lehetett.

A járás lakosságának főbb *korcsoportok* szerinti megoszlása - a megye és az ország községeiben élő népesség kormegoszlásával egybevetve - a következő:

Megnevezés	0-14	15-39	40-59	60 éves és idősebb	Összesen
	éves				
Országos (községek)	27,4	36,1	22,9	13,6	100,0
Baranya megye (községek)	26,2	35,5	23,4	14,9	100,0
Pécsi járás	24,2	35,5	24,5	15,8	100,0

Ezekből az adatokból kitűnik, hogy a megye, illetőleg a járás korösszetétele az országosétól alig tér el. Ez a kismértékű eltérés abból adódik, hogy a megye és a járás az országosnál némileg öregebb korösszetételű.

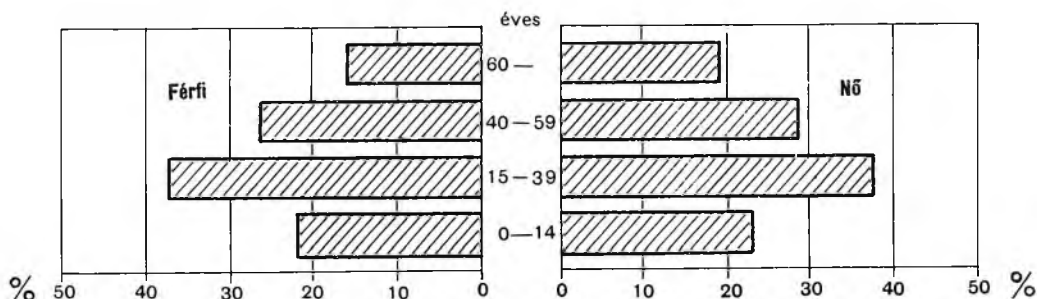
A járáson belül a különböző nemzetiségekhez tartozó népesség kormegoszlása azonban már lényegesebb eltéréseket mutat:

Megnevezés	0-14	15-39	40-59	60 éves és idősebb	Összesen
	éves				
Német	19,7	36,2	26,9	17,2	100,0
Délszláv	16,7	33,1	30,2	20,0	100,0
Magyar és egyéb	25,9	35,7	23,3	15,1	100,0

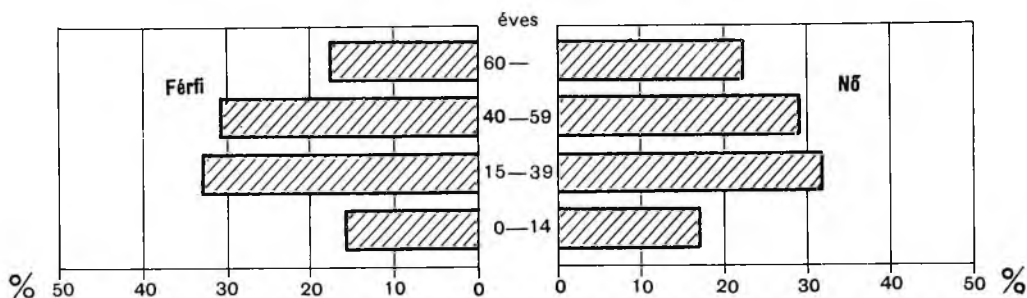
A legfiatalabb a korösszetétele a "magyar és egyéb" (a továbbiakban: magyar) csoportba tartozó népességnek, bár az országosénál ez is öregebb. Demográfiai szempontból kétségtelenül a délszlávok kormegoszlása tűnik a legérdekesebbnek, mert egy nagymértékben öregedő népesség képét mutatja. A fiatalabb korcsoportok aránya nemcsak a magyarokénál, hanem a németekénél is számottevően kisebb, míg az öregeké lényegesen nagyobb. Az előrejedés folyamata náluk elég gyors, mert az egymást követő korosztályok száma mindig kisebb.

A különbségeket áttekinthetőbben szemléltetik a következő korpiramisok, amelyek a népesség főbb korcsoportok szerinti százalékos megoszlását tartalmazzák.

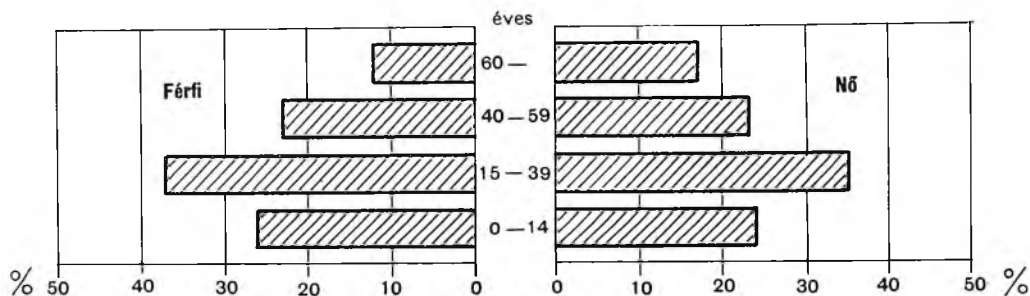
NÉMET

DÉLSZLÁV

MAGYAR

Mivel a korábbi népszámlálások eredményeit ezekre a nemzetiségekre vonatkozóan a nemzetiség és a korcsoport kombinációjában nem tették közzé, nem tudjuk, hogy ezek az adatok csak a legutóbbi népszámlálás idejére alakultak így vagy speciális jellegzetességei-e a különböző nemzetiségeknek.

C/ CSALÁDI ÁLLAPOT SZERINTI MEGOSZLÁS

A pécsi járás népességének családi állapot szerinti megoszlása némileg eltér az országosétól mindkét nem viszonylatában, sőt a Baranya megyei népességétől is. Az eltérés főleg annak következménye, hogy a nőtlenek és a hajadonok aránya alacsonyabb (a férfiaknál 4, a nőknél 5 %-kal), a többi kategóriáé pedig magasabb az országosénál. A házasságkötési kedv itt tehát kedvezőbbnek látszik, bár ebben - az egyéb tényezőkön kívül - nyilván a kormegoszlás is közrejátszik.

A pécsi járásnak azonban ezek az adatai is a nemzetiségek lényeges eltéréseit takarják.

A 15 éves és idősebb népesség családi állapot szerinti megoszlása

Megnevezés	Nőtlen (hajadon)	Házas	Özvegy	Elvált	Összesen
Férfi					
Német	16,4	76,8	6,1	0,7	100,0
Délszláv	14,6	77,9	6,5	1,0	100,0
Magyar	20,4	73,2	5,0	1,4	100,0
Nő					
Német	9,3	67,7	21,9	1,1	100,0
Délszláv	9,7	69,7	19,3	1,3	100,0
Magyar	11,7	66,9	19,5	1,9	100,0

A családi állapot szerinti megoszlás mindkét nemnél eltérő, de a különbségek a *férfiaknál* nagyobbak. A délszláv férfiak házasságkötési arányszáma a legmagasabb. Ez azonban nem jelent egyben kiemelkedően magas házasságkötési kedvet is, hanem elsősorban kormegoszlásuk következménye. Egyébként a délszláv férfiak valamivel hamarabb is nősülnek, mint a másik két kategóriába tartozók, mert a 15-39 évesek között arányszámuk magasabb (68 %), mint a németeké (62 %) vagy a magyaroké (60 %).

A *nők* családi állapot szerinti megoszlásából is hasonló következtetéseket vonhatunk le. Feltűnhet azonban, hogy amíg az özvegyek között a férfiaknál a délszlávok aránya a legmagasabb, addig a nőknél az övéké a legalacsonyabb.

A magyarok között a legnagyobb mindkét nemben a nőtlenek és legkisebb a házások aránya. Ebben egyrészt fiatalabb kormegoszlásuk, másrészt a cigány-népesség házassági szokásainak hatását kell látnunk. (Ezzel a kérdéssel a már említett tanulmány részletesebben foglalkozik. Itt csak arra utalunk, hogy a házások aránya a cigányok között 30, a nem cigányok között pedig 52 %). Az elváltak eltérő arányában az egyes nemzetiségek némileg eltérő társadalmi szerkezetére jut kifejezésre.

D/ AZ ISKOLAI VÉGZETTSÉG SZERINTI MEGOSZLÁS

A különböző nemzetiségekhez tartozó népesség iskolai végzettsége lényeges eltéréseket mutat. Az analfabéták aránya a magyaroknál a legmagasabb, feltehetően az ide sorolt cigány népesség miatt. (A sellyei járásban a nem cigány népesség között az analfabéták aránya 4,3 %, a cigányok között pedig 52,3 %. Ha ennek megfelelően korrigáljuk a pécsi járás magyar népességére vonatkozó arányszámot, akkor az az 5,4 % helyett mindössze 1,9 % lenne.) A különbségek az általános iskola 8. osztályát végzettek között a legkisebbek. Az ennél magasabb végzettségűek aránya iskolai fokozatonként egyre nagyobb mértékben eltér egymástól, mint ez a következő táblázat adataiból is kitűnik.

Iskolai végzettség szerinti megoszlás

Nemzetiség	Nem ír, nem olvas ill. csak olvas	Az ált. isk. 8. osztályát elvégezte	A közép- iskola 1-4 osztályát végezte	Érettsé- gizett	Egye- temre (főiskolára) jár (t)
------------	--	--	---	--------------------	---

Összes népesség

Német	3,0	17,4	1,4	1,3	0,3
Délszláv	4,6	14,0	0,6	0,7	0,1
Magyar	5,4	16,2	1,9	2,2	0,9

15 - 39 éves népesség

Német	0,5	40,7	3,7	2,8	0,4
Délszláv	0,6	37,1	1,7	1,5	0,3
Magyar	4,1	33,6	4,0	3,8	1,2

Mivel ezek az eltérések is több demográfiai tényező hatása alatt állnak, legalább a kormegoszlás különbözőségének hatásait küszöböljük ki azáltal, hogy kiemeljük a 15-39 évesek korosztályait. A felszabadulás utáni évek oktatáspolitikája és az oktatásügy terén végrehajtott változások leginkább ezeknél a korosztályoknál éreztetik hatásukat. Az összes és a 15-39 éves népesség adatainak egybevetése így az időközben létrejött változásokat is szemlélteti.

Adatainkból kitűnik az a nagymértékű fejlődés, ami ezen a téren bekövetkezett minden nemzetiségnél, ill. az oktatás minden fokozatában. Az analfabéták lényegében eltűntek, az általános iskola 8. osztályát, a középiskola 1-4 osztályát végzetek és az érettségizettek aránya megduplázódott.

Az ilyen összehasonlításnak két kérdésre kell felelnie. Az egyik kérdés az, hogy milyen mértékben növekedett az iskolázottság színvonala, a másik pedig az, hogy vajon közelebb kerültek-e a különböző nemzetiséghez tartozók ebben a tekintetben is. Az első kérdésre már válaszoltunk és válaszunk igen pozitív. Táblázatunk adatai alapján pozitív választ kell adnunk a második kérdésre is. Bár

egyes nemzetiségek között különbségek most is vannak, de a szélsőségek kisebbek lettek, a különböző nemzetiségek iskolázottsági szintjében lévő differenciák csökkentek, a kötelező oktatás tekintetében pedig lényegében el is tűntek.

De a középiskolai arányszámoknál is a németek és a magyarok arányszámai egymáshoz a délszlávok pedig az átlaghoz kerültek közelebb. Tehát az a kulturális átalakulás, ami nálunk a felszabadulás után végbement, nemcsak egyformán érintette a járás valamennyi nemzetiségét, hanem hozzájárult és járul ahhoz, hogy a nemzetiségek azokat a kulturális hátrányokat egyre inkább kiküszöböljék és leküzdjék, ami eddig jellemezte iskolázottsági helyzetüket. Ezeknek az eredményeknek a megtartása, illetve növelése érdekében az oktatásügynek nagy erőfeszítéseket kell tenni már az általános iskolai oktatás terén is. Mint már utaltunk rá, a nemzetiségek nem zárt tömbben, illetve nagyobb csoportokban élnek, hanem elszórtan. Így egy-egy faluban az egy nemzetiséghez tartozó gyermekek száma nagyon kicsi, generációként rendszerint csak hárman vagy négyen vannak (l. a mellékelt táblázat). Ennek ellenére sikerült a vizsgált időszakban a német gyermekek 36,4 %-át, a délszlávoknál pedig 67,4 %-át nemzetiségi nyelvet tanító iskolákban oktatni. A délszlávok nagyobb tömörülésének következményei jutnak kifejezésre ezekben az adatokban is, mert oktatásuk megszervezése könnyebb.

E/ A NÉPESSÉG ÉS A KERESŐK MEGOSZLÁSA NÉPGAZDASÁGI ÁGANKÉNT

A *keresők aránya* a pécsi járásban valamivel magasabb (53 %), mint Baranya megyében (50 %). Ehhez a járási arányszámhoz a legközelebb a németeké áll (54,8), míg a magyaroké (51 %) és a délszlávoké (65,8 %) a két szélsőséget jelenti. Ezek a számottevő eltérések részben demográfiai, részben pedig gazdasági tényezők következtében alakultak ki. Még nagyobb különbségeket találunk akkor, ha a kereső-eltartott arányt nemenként elemezzük. A kereső férfiak aránya a délszlávok között meghaladja a 80 %-ot is (81 %), míg a magyaroknál csak 70 %. Amíg a délszláv nőknek 52 %-a kereső, addig a németeknek 36, a magyaroknak pedig 33 %-a folytat kereső tevékenységet.

Baranya megyében a keresők többsége (54 %) a mezőgazdaságban dolgozott. A pécsi járás még inkább mezőgazdasági jellegű volt és így a keresőknek

60 %-át a mezőgazdaság foglalkoztatta. E magas arány kialakulásához a nemzeti-ségek közül elsősorban a délszlávok járultak hozzá, mert náluk a keresők 82 %-a talált a mezőgazdaságban munkalehetőséget. A másik két nemzetiségnél ez az arány a járási átlag alatt maradt. Egyébként a német és a magyar kereső népes-ség népgazdasági ág szerinti megoszlása csaknem azonos. Eltérés lényegében csak az építőiparban (németek: 7,9 %, magyarok: 5,9 %) és a közszolgáltatban dolgozóknál (németek: 2,5 %, magyarok 4,7 %) volt. Az inaktív keresők aránya a németeknél a legmagasabb.

Mivel nemcsak országosan, hanem a pécsi járásban is lényeges különbség volt a kereső férfiak és a kereső nők foglalkozás szerinti megoszlása között, indokoltnak látszik a nemenkénti elemzés is.

A *férfikeresők* megoszlását vizsgálva kitűnik, hogy a legtöbb keresőt mindhárom kategóriában a mezőgazdaság foglalkoztatja, de amíg a magyaroknál és a németeknél ez csak relatív többletet jelent, addig a délszlávoknál 72,3 %-ot. Közülük ezen kívül csak az iparban (12 %) és a közlekedésben dolgozott számot-tevő (5,1 %) rész. A mezőgazdaságban dolgozók aránya a németeknél a legkisebb (46 %), a többi népgazdasági ágban (a közszolgáltat kivételével) pedig magasabb, mint a magyaroké.

A *kereső nőknek* még nagyobb hányada dolgozott a mezőgazdaságban, mint a férfiaknak. A délszláv asszonyok csaknem kizárólag (95,7 %) mezőgaz-dasági keresők, míg a németeknek 83, a magyaroknak pedig 74 %-a talált ott munkaalkalmat. A többi kereső nő megoszlik a népgazdaság egyéb területein. Az iparban pl. a német nőknek kb. 5, a magyaroknak pedig 6 %-a tudott elhelyezked-ni. A magyarok közül 5-5 % dolgozott a kereskedelemben és a közszolgáltatban. A fel nem sorolt népgazdasági ágak még ennél is kisebb hányadot foglalkoztattak. Ugy gondoljuk, hogy a vizsgált népesség népgazdasági strukturáját a nők adatai hűebben tükrözik, mint a férfiaké, mert azok között több az u. n. "kétlaki". Ezek-ből az adatokból (durván) megbecsülhető azoknak az aránya is, mert hisz az lé-nyegében a női és a férfi mezőgazdasági keresők aránya közötti különbség. Ezzel a gondolatmenettel számolva a legtöbb *kétlaki* a német keresők között volt (több mint a fele), de a magyaroknál is megközelítette az ötven százalékot, míg a dél-szlávoknak csak mintegy ötöde végzett mezőgazdasági munkát is más foglalkozása mellett.

Az 1960. évi népszámlálás idején a *társadalom szerkezetében* már lényeges változások következtek be a nagymértékű iparosodás és az egyéb társadalmi-gazdasági változások hatására. Ezekkel a változásokkal párhuzamosan és ennek lényegében megfelelő átalakulás történt a német és a magyar népesség szerkezetében is. Ugy tűnik azonban, hogy a délszlávokat ezek a változások nem érintették, vagy ha igen, akkor is lényegesen enyhébb mértékben-

Mint az előzőekben láttuk, a kereső népesség többsége, mindhárom kategóriában, a mezőgazdaságban dolgozott. A *mezőgazdasági népesség* összetétele azonban lényeges eltéréseket mutat nemzetiségenként. Ugyanis annak következtében, hogy az ezekben az években már meginduló mezőgazdasági átszervezés eltérő mértékben érintette az egyes nemzetiségek mezőgazdasági népességét, eltérő a termelőszövetkezeti tagok és az önállók aránya. A népszámlálás időpontjában a mezőgazdasági aktív keresők között a *termelőszövetkezeti tagok* arányszáma a németeknél 18, a délszlávoknál 7, a magyaroknál pedig 24 százalék volt.

Ezeknek az adatoknak ma már inkább csak történeti jelentősége van, de az adott időszakban létrejött tényleges helyzetet tükrözik.

Az összes népességen belül az *önállók és családtagjaik* aránya (akik zömét a mezőgazdasági népesség alkotja) így a délszlávok között a legmagasabb (77 %), míg a németeknél 46, a magyaroknál pedig 36 %. Ezeknek az aránytalanságoknak a következtében lesz a fizikai dolgozók aránya a magyaroknál a legmagasabb (57 %), a délszlávok között pedig a legalacsonyabb (25 %). A legnagyobb mértékű eltérés azonban a szellemi dolgozók arányában volt, mert amíg a délszlávok között 2 % a szellemi munkás, addig a németeknél 4, a magyaroknál pedig 7 %.

3. A termékenység alakulása

Azok az eltérések, amelyek a népesség nem, kor és családi állapot szerinti különbségeiben vannak, nem maradhatnak hatás nélkül a házasság termékenységre sem. Ezek a jelenségek képezik demográfiai hátterét. Szerepük és jelentőségük igen fontos, mert a termékenység lehetséges kereteit határozzák meg. E lehetőségek gyakorlati kihasználása azonban más társadalmi és gazdasági tényezőknek is függvénye. Így a házasság termékenység alakulása mindig a különböző befolyásoló tényezők e két csoportjának együttes eredménye. Amikor elemezzük, először azt vizsgáljuk, hogy a különböző korcsoportokhoz tartozó nők mekkora hányada tartózkodik a szüléstől, majd pedig a 100 nőre jutó szülések számát hasonlítjuk össze.

Nemzetiségenként és korcsoportonként a még nem szült nők aránya a következő:

Korcsoport	Német	Délszláv	Magyar
0 - 14	100,0	100,0	100,0
15 - 19	86,2	88,5	86,9
20 - 24	28,0	39,0	31,7
25 - 29	10,8	17,9	11,5
30 - 39	7,9	8,8	9,8
40 - 49	7,8	10,7	9,8
50 - 59	6,4	11,1	11,2
60 - X	5,4	9,6	10,9

Ezek az adatok arra hívják fel a figyelmet, hogy a gyermektelenek aránya is eltérő nemzetiségenként. A németeknél a legalacsonyabb és a délszlávoknál a legmagasabb minden korcsoportban. A délszlávok alacsonyabb termékeny-

ségének egyik oka a gyermektől való tartózkodás. Figyelemreméltó jelenség mindhárom csoportnál, hogy a gyermektelenek aránya a 30 éves koron túl szinte változatlan. Vagyis ha 30 éves korukig nem szülnek ezek az asszonyok, nagy a valószínűsége annak, hogy gyermektelenek maradnak.

Az elemzés másik, több lehetőségét és pontosabb következtetéseket lehetővé tevő formája az, amikor a különböző korcsoportba tartozó nők szüléseinek a számát hasonlítjuk össze. A termékenységnak az anya kora szerinti alakulását a következő adatok személtetik:

100 nőre jutó született gyermekek száma

Korcsoport	Német	Délszláv	Magyar
15 - 19	14	12	17
20 - 24	93	78	102
25 - 29	151	137	173
30 - 39	181	163	219
40 - 49	206	197	253
50 - 59	255	224	264
60 - X	345	278	293
Összesen	221	193	217
Standardizált arányszám	212	183	219

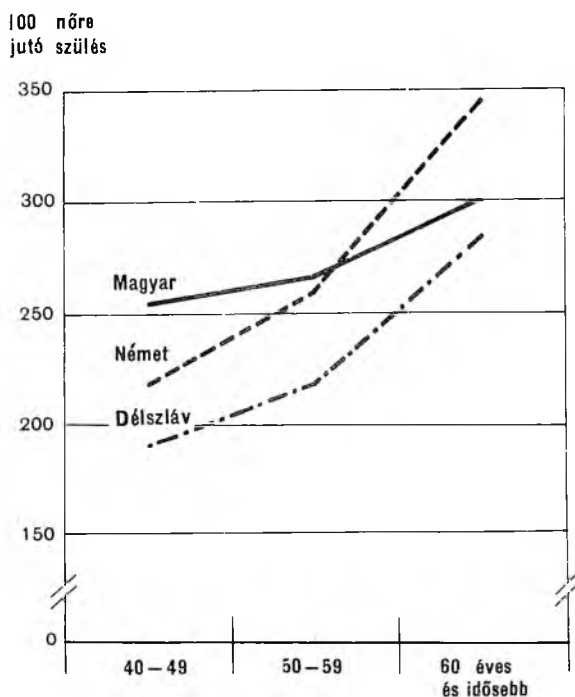
Az adatok számottevő különbségekre hívják fel a figyelmet nemcsak korcsoportonként, hanem nemzetiségek szerint is. Az egyértelműen megállapítható, hogy a délszláv nők termékenysége a legkisebb minden korcsoportban. A német és a magyar adatok egybevetéséből az tűnik ki, hogy a német nők termékenyebbek annak ellenére, hogy csaknem minden korcsoportban a magyar adatok a magasabbak. Ez a furcsa helyzet annak következtében állhatott elő, hogy egyrészt eltérő a két nemzetiség nőinek kormegoszlása, másrészt a 60 éven felüli német nőknek a többi csoportét lényegesen meghaladó termékenysége megnövelte a német arányszámokat.

Az eltérő kormegoszlás zavaró jellegét standardizálás segítségével módunkban áll kiküszöbölni. A számításnál standard kormegoszlásnak a pécsi járás női népességét vettük, mert úgy véljük, hogy a reális összehasonlítást ez biztosítja. Az előbbi táblázat az így számított mutatókat is tartalmazza. A két utolsó sor adatainak egybevetése arra hívja fel a figyelmet, hogy a tényleges kor-

összetétel a német és a délszláv nők termékenységét kedvező irányban befolyásolta (a termékenység tényleges adatai magasabbak, mint a standardizáltak), míg a magyarokéra némileg csökkentő hatással volt. Az eltérések egyébként sehol sem számottevőek, de a nemzetiségek sorrendjét megváltoztatják.

Az országos adatok azt mutatják, hogy a mezőgazdasági népesség a legtermékenyebb most is. A délszlávok alacsony arányszámai meglepőek ebből a szempontból is, mert hisz túlnyomó többségük a mezőgazdasági népességhez tartozik.

A korcsoportonkénti termékenységi arányszámok lehetővé teszik a termékenység alakulásának dinamikus elemzését is. A tapasztalatok szerint ugyanis a szülések a nők 40. életévében lényegében lezárulnak. Így a 3 utolsó korcsoport-hoz tartozó nők termékenysége gyakorlatilag befejezett. Ezekből az adatokból dinamikus sor is képezhető, mert hisz a 40-49 évesek korcsoportjában a termékenység a népszámlálás időpontjában zárult le, az 50-59 éveseknél 10, a 60 éven felülieknél pedig legalább 20 évvel korábban. Ezeknek az adatoknak grafikonon történő ábrázolása mutatja azt a változást, amely a szülési szokásokban bekövetkezett a különböző nemzetiségű népességnél.

A grafikonból is egyértelműen az tűnik ki, hogy a termékenység mindhárom nemzetiségnél csökkent. A csökkenés a délszlávoknál és a németeknél csaknem párhuzamosan történt meg, míg a magyaroké némileg mérsékeltebb. Ezek az adatok azt mutatják, hogy azok a társadalmi-gazdasági változások, amelyek a felszabadulás után nálunk bekövetkeztek, mindhárom nemzetiség tevékenységét egyirányban befolyásolták. Helytelen volna azonban ebből arra következtetni, hogy a társadalmi-gazdasági lehetőségek egalizálása elmossa a nemzetiségek közötti különbségeket. Ugyanis ha egy-egy időszak termékenységét nézzük meg, kitűnik, hogy a különbségek megmaradtak a változások ellenére is. E jelenség magyarázatra szorulna, mert hisz a csoportok társadalmi-gazdasági helyzete egyre egységesebb, szociális körülményei pedig egyre inkább azonosak lesznek. Ugy tűnik azonban, hogy e fontos, talán döntő fontosságú tényezők is megszűrnének a nemzetiség, mint komplex pszichikai, fizikai, erkölcsi és egyéb tényezők ill. szokások szűrőjén, még pedig úgy, hogy ez utóbbiak szerepe megmaradt, sőt döntő lesz. Már a születési arányszámok nemzetiségenkénti alakulása is hasonló eltéréseket mutatott. Tehát nemzetiségi különbségek nemcsak a népesség demográfiai strukturájában jutnak kifejezésre, hanem ezen túlmenően a népesség különböző életmegnyilvánulásai közül a legintimebb jelenségekben is, mint pl. a termékenységben. Ez utóbbit tartjuk a jellemzőbbnek, mert a demográfiai struktúrát több olyan külső tényező is befolyásolhatja, mint pl. a vándormozgalom.

A differenciális demográfia elmélete és gyakorlata illetve a termékenység alakulásának elemzése és összehasonlítása szempontjából igen fontos volna ezeknek a jelenségeknek a további figyelemmel kísérése is.

A termékenység alakulásának elemzése és összehasonlítása szempontjából jelentős volna annak ismerete is, hogy hogyan alakul a megmaradt gyermekek száma ill. aránya. Adataink ezt az összehasonlítást csak részben teszik lehetővé, mert hisz a népszámlálás időpontjában élő gyermekek kora pár napostól 60-70 éves korig terjedhetett. Így az összehasonlításra csak az adhat némileg reális alapot, hogy mindhárom csoportnál ez a helyzet. A jelen esetben az érdekes az, hogy a megmaradás valószínűsége a magyaroknál a legalacsonyabb (65 %), míg a németeknél és a délszlávoknál a magasabb és kb. egyforma (70 %).

4. A családok megoszlása a családdal élő gyermekek száma szerint

A rendelkezésre álló adatok alapján módunkban áll a családok gyermek-szám szerinti megoszlását elemzi. Ezt az elemzést kétféle vonatkozásban végezhetjük el. Egyrészt vizsgálhatjuk azt, hogy mennyi a családdal élő összes gyermekek száma, másrészt pedig azt, hogy mennyi a 15 évesnél fiatalabb gyermekekkel élő családok száma. Az első verzió szerinti megoszlás a következő:

Megnevezés	Német	Délszláv	Magyar
	család		
Nincs gyermek	40,6	45,5	33,3
1 gyermekkel él	35,3	36,1	33,7
2 " "	20,3	15,4	21,4
3 " "	2,4	2,7	6,7
4 vagy több gyermekkel él	1,4	0,3	4,9
Összesen	100,0	100,0	100,0

Bár ezek az adatok nem fejezik ki teljesen a népszaporodás mértékét, illetve ezen a téren meglévő eltéréseket, utalnak arra, A gyermektelenek aránya a magyaroknál a legkisebb, a délszlávoknál a legnagyobb, míg a termékenységi mutatók éppen fordított helyzetet mutatnak. Ezek az adatok azonban kifejezésre juttatják a házassági szokásokat is. Ugyanis, ha fiatalabb korban kerül sor házasságra egyik kategóriában, mint a másikban (pl. egyik csoportban 18, a másodikonban 22 éves korban), akkor a második csoportban több lesz a családdal élő

gyermek (azonos termékenység mellett), mert ott még a családban szerepeltetik a 18-22 éveseket is. Ezen úgy segített a legutóbbi népszámlálás, hogy külön ki-mutatta a 15 éven aluli gyermekkel élő családok számát. A különböző nemzetisé-gű családok ilyen megoszlása a következő:

Megnevezés	Német	Délszláv	Magyar
	család		
Nincs gyermek, illetve 15 éven aluli gyermek	58,5	64,0	50,2
1 gyermekkel él	23,9	23,3	24,9
2 " "	15,0	10,8	16,8
3 vagy több gyermekkel él	2,6	1,9	8,1
Összesen	100,0	100,0	100,0

Mindazok az adatok, amelyek a termékenységre vonatkoznak, egyértel-műen igazolják a délszlávok alacsony, illetőleg a többi csoportnál alacsonyabb termékenységét. Ez nagyobb mértékű, mint kormegoszlásuk indokolná. Okai kö-zött éppen úgy megtalálható a gyermektől való teljes tartózkodás, mint a kevés gyermek akarása. A gyermektelen, illetve a 15 éven aluli gyermeknélküli házas-ságok ilyen magas aránya következhet a kormegoszlásból is. A többi adat isme-retében azonban inkább az alacsony termékenységnek tulajdonítjuk ezt. Míg az egy gyermekkel élő családok aránya kb. egyforma mindhárom nemzetiségnél, addig pl. a 3 vagy több gyermekes délszlávok aránya a magyarokénak egyharma-dát sem éri el. Bár e nagyarányú különbségben a cigányok magas termékenysége is közrejátszott, a két nemzetiség eltérése e téren is számottevő.

5. A népesség megoszlása lakásnagyság szerint

Mivel vizsgálatainkat csak falvakra terjesztettük ki, a lakáshelyzet némileg kifejezésre juttatja a népesség anyagi viszonyait, illetve a különböző nemzetiségek között meglévő ilyen jellegű eltéréseket is. E tekintetben némileg zavarólag hat, hogy a cigányok lakáskörülményei a harmadik csoport adatait torzítják, de a sellyei járásban szerzett tapasztalatok alapján korrigálható ez a hiányosság.

A járásban a különböző nemzetiségekhez tartozó népesség megoszlása lakásnagyság szerint a következő:

Lakásnagyság	Német	Délszláv	Magyar
Lakószoba nélküli	1,4	0,2	2,3
1 lakószobás	26,1	38,9	41,6
2 "	64,7	55,5	47,6
3 vagy több lakószobás	8,8	5,4	8,5
Összesen	100,0	100,0	100,0

Bár az eltérések számottevőek, jellemzőnek tekinthetjük, hogy minden csoportban a népességnek legalább a fele 2 lakószobás vagy annál nagyobb lakásban lakik. A legmostohább körülmények között élők aránya a magyaroknál a legmagasabb, feltehetően az ide sorolt cigányok miatt. A sellyei járásban végzett felmérés ugyanis azt mutatta, hogy ott az adatgyűjtés időpontjában a cigányok 35 %-a élt lakószoba nélküli lakásban, illetőleg ideiglenes vagy mozgó létesít-

ményekben. A nem cigányoknak 0,5 %-a élt ilyen körülmények között. Adataink szerint a legkedvezőbb lakásviszonyok között a németek élnek.

A laksűrűség megállapítására, sajnos, nincsenek megfelelő adataink. Indokoltnak látszik azonban az a feltételezésünk, hogy ahol a népesség nagyobb lakásokban él, ott a lakáskörülmények is jobbak, azaz kisebb az egy szobára jutó lakók száma.

PÉCSI JÁRÁS

1930

34

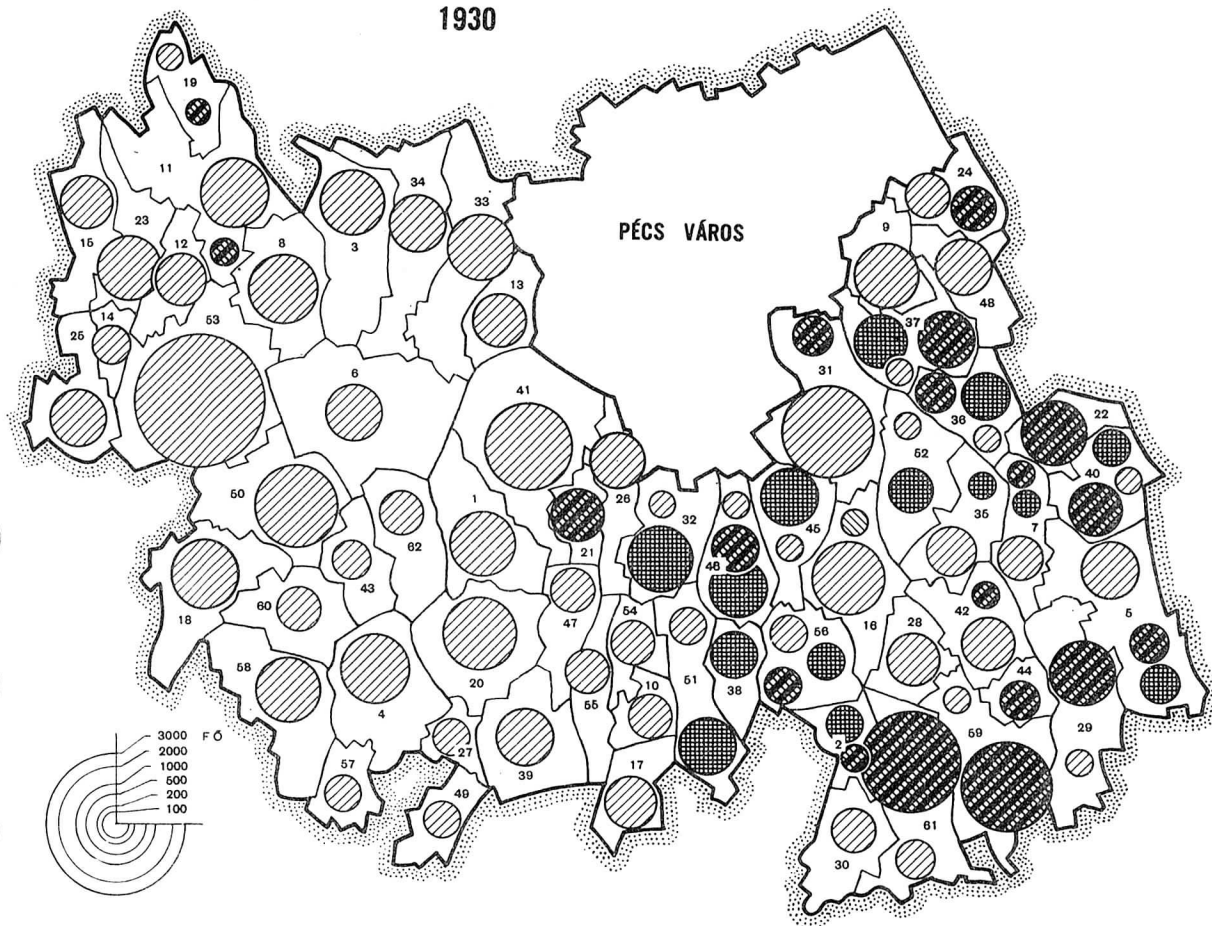
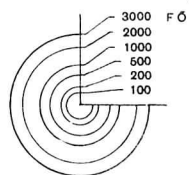
MAGYAR

DÉLSZLÁV

NÉMET

- 1 Aranyosgadány
- 2 Áta
- 3 Bakonya
- 4 Baksa
- 5 Belvárdgyula
- 6 Bicsérd
- 7 Birján
- 8 Boda
- 9 Bogád
- 10 Bosta
- 11 Bükkösd
- 12 Cserdi
- 13 Cserkut
- 14 Csonkamindszent
- 15 Dinnyeberki
- 16 Egerág
- 17 Garé
- 18 Gerde
- 19 Gorica
- 20 Görcsöny
- 21 Gyód
- 22 Hásság
- 23 Helesfa
- 24 Hird
- 25 Kacsóta
- 26 Keszü
- 27 Kiadér
- 28 Kisherend
- 29 Kiskassa
- 30 Kistótfalu
- 31 Kozármisleny

PÉCSI JÁRÁS

1960

PÉCS VÁROS

35

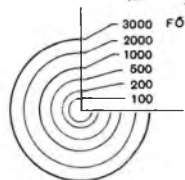
MAGYAR

DÉLSZLÁV

NÉMET

- 32 Kőkény
- 33 Kővágószőlő
- 34 Kővágóóttó
- 35 Lóthárd
- 36 Magyarsarlós
- 37 Magyókő
- 38 Németi
- 39 Ocsárd
- 40 Olasz
- 41 Pellérd
- 42 Peterd
- 43 Pécsbagota
- 44 Pécsdevecser
- 45 Pécsudvar
- 46 Pogány
- 47 Regenye
- 48 Romonya
- 49 Siklósbodony
- 50 Szabadszentkirály
- 51 Szalánta
- 52 Szemely
- 53 Szentlőrinc
- 54 Szilvás
- 55 Szőke
- 56 Szőkéd
- 57 Tengeri
- 58 Técsy
- 59 Újpetre
- 60 Velény
- 61 Vokány
- 62 Zók

6. Táblázatok

1. A NÉPESSÉG SZÁMA KÖZSÉGENKÉNT, NEMZETISÉG SZERINT
1960

Megnevezés	Népesség száma összesen	Ebből					
		németek		délslávok		magyarok és egyéb nemzetiségek	
		száma	száza- lékos meg- oszlása	száma	száza- lékos meg- oszlása	száma	száza- lékos meg- oszlása
Aranyosgadány	515	21	4,1	-	-	494	95,9
Áta	387	21	5,4	174	45,0	192	49,6
Bakonyfa	553	-	-	-	-	553	100,0
Baksa	719	23	3,2	-	-	696	96,8
Belvárdgyula	709	50	7,0	113	15,9	546	77,1
Bicsérd	1 156	32	2,3	-	-	1 124	97,7
Birján	483	38	7,9	102	21,1	343	71,0
Boda	610	-	-	-	-	610	100,0
Bogád	569	102	17,9	3	0,5	464	81,6
Bosta	224	-	-	-	-	224	100,0
Bükkösd	1 730	493	28,5	-	-	1 237	71,5
Cserdi	558	34	6,1	-	-	524	93,9
Cserkut	499	-	-	-	-	499	100,0
Csonkamindszent	241	-	-	-	-	241	100,0
Dinnyeberki	341	-	-	-	-	341	100,0
Egerág	863	161	18,6	8	0,9	694	80,5
Garé	457	28	6,1	-	-	429	93,9
Gerde	692	33	4,8	4	0,6	655	94,6
Gorica	140	88	62,7	-	-	52	37,3
Görcsöny	1 235	38	3,1	-	-	1 197	96,9
Gyód	557	245	44,0	-	-	312	56,0
Hásságy	616	361	58,6	-	-	255	41,4
Helesfa	564	51	9,0	-	-	513	91,0
Hird	762	207	27,2	-	-	555	72,8
Kacsóta	418	4	1,0	-	-	414	99,0
Keszű	540	13	2,4	-	-	527	97,6
Kisdér	225	20	8,9	4	1,8	201	89,3
Kisherend	339	-	-	-	-	339	100,0
Kiskassa	591	148	25,0	9	1,5	434	73,5
Kistótfalu	510	4	0,8	-	-	506	99,2
Kozármisleny	1 526	43	2,8	-	-	1 483	97,2

1. A NÉPESSÉG SZÁMA KÖZSÉGENKÉNT, NEMZETISÉG SZERINT (folytatás)

Megnevezés	Népesség száma összesen	Ebből					
		németek		délslávok		magyarok és egyéb nemzetiségek	
		száma	százalékos megoszlása	száma	százalékos megoszlása	száma	százalékos megoszlása
Kökény	583	4	0,7	450	77,2	129	22,1
Kővágószőlős	1 438	24	1,7	-	-	1 414	98,3
Kővágótöttös	571	-	-	-	-	571	100,0
Lothárd	436	12	2,7	105	24,1	319	73,2
Magyarsarlós	455	138	30,3	217	47,7	100	22,0
Nagykozár	916	220	25,0	445	48,6	242	26,4
Németi	332	10	3,0	290	87,3	32	9,7
Ocsárd	657	17	2,8	-	-	640	99,2
Olasz	827	467	56,5	180	21,8	180	21,7
Pellérd	1 134	9	0,8	11	1,8	1 114	97,4
Peterd	398	64	16,1	-	-	334	83,9
Pécsbagota	154	-	-	-	-	154	100,0
Pécsdevecser	242	134	51,1	-	-	128	48,1
Pécsudvard	713	129	18,1	486	68,2	98	13,7
Pogány	741	212	28,6	412	55,6	117	15,8
Regenye	249	8	3,2	-	-	241	96,8
Romonya	436	171	39,2	4	0,9	261	59,9
Siklósodony	207	5	2,4	-	-	202	97,6
Szabadszentkirály	855	12	1,4	-	-	843	98,6
Szalánta	755	11	1,5	447	59,2	297	39,3
Szemely	515	4	0,8	259	50,3	252	48,9
Szentlőrinc	3 105	162	5,2	-	-	2 943	94,8
Szilvás	235	28	11,9	5	2,1	202	86,0
Szőke	253	17	6,7	42	16,6	194	76,7
Szókéd	558	158	28,3	170	30,5	230	41,2
Tengeri	162	11	6,8	-	-	151	93,2
Téseny	478	14	2,9	-	-	464	97,1
Ujpetre	1 206	397	32,9	-	-	809	67,1
Velény	226	5	2,2	-	-	221	97,8
Vokány	1 455	477	32,8	38	2,6	940	64,6
Zók	367	-	-	10	2,7	357	97,3
Összesen	40 008	5 187	13,0	3 988	10,0	30 833	77,0

2. A NÉPESSÉG CSALÁDI ÁLLAPOT ÉS KORCSOPORTOK SZERINT
2.1 Német

Családi állapot, korcsoport	A népesség száma	Ebből	
		férfi	nő
Nőtlen, hajadon			
-14 éves	1 001	518	483
15-39 "	471	289	182
40-59 "	32	17	15
60- "	11	3	8
Együtt	1 515	827	688
Házas			
-14 éves	1	-	1
15-39 "	1 319	588	731
40-59 "	1 118	579	539
60- "	505	286	219
Együtt	2 943	1 453	1 490
Özvegy			
-14 éves	-	-	-
15-39 "	36	1	35
40-59 "	205	25	180
60- "	354	86	268
Együtt	595	112	483
Elvált			
-14 éves	-	-	-
15-39 "	15	4	11
40-59 "	16	7	9
60- "	6	3	3
Együtt	37	14	23
Összesen	5 090	2 406	2 684
Ebből:			
-14 éves	1 002	518	484
15-39 "	1 841	882	959
40-59 "	1 371	628	743
60- "	876	378	498

2. A NÉPESSÉG CSALÁDI ÁLLAPOT ÉS KORCSOPORTOK SZERINT (folytatás)
2.2 Délszláv

Családi állapot, korcsoport	A népesség száma	Ebből	
		férfi	nő
Nőtlen, hajadon			
-14 éves	658	312	346
15-39 "	325	194	131
40-59 "	52	24	28
60- "	14	5	9
Együtt	1 049	535	514
Házass			
-14 éves	-	-	-
15-39 "	942	426	516
40-59 "	1 003	523	480
60- "	459	243	216
Együtt	2 404	1 192	1 212
Özvegy			
-14 éves	-	-	-
15-39 "	15	-	15
40-59 "	116	17	99
60- "	304	82	222
Együtt	435	99	336
Elvált			
-14 éves	-	-	-
15-39 "	16	6	10
40-59 "	16	8	8
60- "	7	2	5
Együtt	39	16	23
Összesen	3 927	1 842	2 085
Ebből:			
-14 éves	658	312	346
15-39 "	1 298	626	672
40-59 "	1 187	572	615
60- "	784	332	452

2. A NÉPESSEG CSALÁDI ÁLLAPOT ÉS KORCSOPORTOK SZERINT (folytatás)
2.3 Magyar

Családi állapot, korcsoport	A népesség száma	Ebből	
		férfi	nő
Nőtlen, hajadon			
-14 éves	8 034	4 106	3 928
15-39 "	3 178	2 015	1 163
40-59 "	325	160	165
60- "	136	55	81
Együtt	11 673	6 336	5 337
Házias			
-14 éves	1	-	1
15-39 "	7 621	3 393	4 228
40-59 "	5 959	3 141	2 818
60- "	2 462	1 459	1 003
Együtt	16 043	7 993	8 050
Özvegy			
-14 éves	-	-	-
15-39 "	120	15	105
40-59 "	768	109	659
60- "	2 007	417	1 590
Együtt	2 895	541	2 354
Elvált			
-14 éves	-	-	-
15-39 "	149	57	92
40-59 "	165	68	97
60- "	66	29	37
Együtt	380	154	226
Összesen	30 991	15 024	15 967
Ebből:			
-14 éves	8 035	4 106	3 929
15-39 "	11 068	5 480	5 588
40-59 "	7 217	3 478	3 739
60- "	4 671	1 960	2 711

2. A NÉPESSÉG CSALÁDI ÁLLAPOT ÉS KORCSOPORTOK SZERINT (folytatás)
2.4 Összesen

Családi állapot, korcsoport	A népesség száma	Ebből	
		férfi	nő
Nőtlen, hajadon			
-14 éves	9 693	4 936	4 757
15-39 "	3 974	2 498	1 476
40-59 "	409	201	208
60- "	161	63	98
Együtt	14 237	7 698	6 539
Házias			
-14 éves	2	-	2
15-39 "	9 882	4 407	5 475
40-59 "	8 080	4 243	3 837
60- "	3 426	1 988	1 438
Együtt	21 390	10 638	10 752
Özvegy			
-14 éves	-	-	-
15-39 "	171	16	155
40-59 "	1 089	151	938
60- "	2 665	585	2 080
Együtt	3 925	752	3 173
Elvált			
-14 éves	-	-	-
15-39 "	180	67	113
40-59 "	197	83	114
60- "	79	34	45
Együtt	456	184	272
Összesen	40 008	19 272	20 736
Ebből:			
-14 éves	9 695	4 936	4 759
15-39 "	14 207	6 988	7 219
40-59 "	9 775	4 678	5 097
60- "	6 331	2 670	3 661

3. A NÉPESSÉG MEGOSZLÁSA NEM, KORCSOPORT ÉS NEMZETISÉG SZERINT

Korcsoport	Német	Délszláv	Magyar és egyéb	Összesen
------------	-------	----------	--------------------	----------

Férfi

- 6	249	127	2 149	2 525
7-14	269	185	1 957	2 411
15-39	882	626	5 480	6 988
40-59	628	572	3 478	4 678
60-	378	332	1 960	2 670
Összesen	2 406	1 842	15 024	19 272

Nő

- 6	223	150	2 023	2 396
7-14	261	196	1 906	2 363
15-39	959	672	5 588	7 219
40-59	743	615	3 739	5 097
60-	498	452	2 711	3 661
Összesen	2 684	2 085	15 967	20 736

Együtt

- 6	472	277	4 172	4 921
7-14	530	381	3 863	4 774
15-39	1 841	1 298	11 068	14 217
40-59	1 371	11 187	7 217	9 775
60-	876	784	4 671	6 331
Összesen	5 090	3 927	30 991	40 008

4. A NÉPESSÉG CSALÁDI ÁLLAPOT ÉS NEMZETISÉG SZERINTI MEGOSZLÁSA

Családi állapot	Német	Délszláv	Magyar és egyéb	Összesen
-----------------	-------	----------	--------------------	----------

Férfi

Nőtlen	827	535	6 336	7 698
Házass	1 453	1 192	7 993	10 638
Özvegy	112	99	541	752
Elvált	14	16	154	184
Együtt	2 406	1 842	15 024	19 272

Nő

Hajadon	688	514	5 337	6 539
Házass	1 490	1 212	8 050	10 752
Özvegy	483	336	2 354	3 173
Elvált	23	23	226	272
Együtt	2 684	2 085	15 967	20 736

Összesen

Nőtlen, hajadon	1 515	1 049	11 673	14 237
Házass	2 943	2 404	16 043	21 390
Özvegy	595	435	2 895	3 925
Elvált	37	39	380	456
Együtt	5 090	3 927	30 991	40 008

5. A NÉPESSÉG NÉPGAZDASÁGI ÁGANKÉNT

5.1 Német

Népgazdasági ág	A népesség száma	Ebből	
		férfi	nő
Aktív keresők és eltartottjaik			
Mezőgazdaság	2 576	1 063	1 513
Ipar	975	539	436
Építőipar	498	275	223
Közlekedés	420	233	187
Kereskedelem	128	66	62
Szolgáltatás	112	59	53
Közzszolgálat	136	60	76
Egyéb	51	26	25
Együtt	4 896	2 321	2 575
Inaktív keresők és eltartottjaik			
Nyugdíjas	189	84	105
Egyéb	5	1	4
Együtt	194	85	109
Összesen	5 090	2 406	2 684

5. A NÉPESSÉG NÉPGAZDASÁGI ÁGANKÉNT (folytatás)

5.2 Dél-szláv

Népgazdasági ág	A népesség száma	Ebből	
		férfi	nő
Aktív keresők és eltartottjaik			
Mezőgazdaság	3 016	1 301	1 715
Ipar	393	238	155
Építőipar	110	67	43
Közlekedés	169	101	68
Kereskedelem	56	27	29
Szolgáltatás	26	20	6
Közzszolgálat	80	47	33
Egyéb	22	11	11
Együtt	3 872	1 812	2 060
Inaktív keresők és eltartottjaik			
Nyugdíjas	48	26	22
Egyéb	7	4	3
Együtt	55	30	25
Összesen	3 927	1 842	2 085

5. A NÉPESSÉG NÉPGAZDASÁGI ÁGANKÉNT (folytatás)

5.3 Magyar

Népgazdasági ág	A népesség száma	Ebből	
		férfi	nő
Aktív keresők és eltartottjaik			
Mezőgazdaság	15 733	7 042	8 691
Ipar	5 846	3 210	2 636
Építőipar	2 142	1 222	920
Közlekedés	2 158	1 165	993
Kereskedelem	1 156	525	631
Szolgáltatás	488	241	247
Közzszolgálat	1 616	737	879
Egyéb	878	436	442
Együtt	30 017	14 578	15 439
Inaktív keresők és eltartottjaik			
Nyugdíjas	922	428	494
Egyéb	52	18	34
Együtt	974	446	528
Összesen	30 991	15 024	15 967

5. A NÉPESSÉG NÉPGAZDASÁGI ÁGANKÉNT (folytatás)

5.4 Összesen

Népgazdasági ág	A népesség száma	Ebből	
		férfi	nő
Aktív keresők és eltartottjaik			
Mezőgazdaság	21 325	9 406	11 919
Ipar	7 214	3 987	3 227
Építőipar	2 750	1 564	1 186
Közlekedés	2 747	1 499	1 248
Kereskedelem	1 340	618	722
Szolgáltatás	626	320	306
Közzszolgálat	1 832	844	988
Egyéb	951	473	478
Együtt	38 785	18 711	20 074
Inaktív keresők és eltartottjaik			
Nyugdíjas	1 159	538	621
Egyéb	64	23	41
Együtt	1 223	561	662
Összesen	40 008	19 272	20 736

6. A KERESŐK NÉPGAZDASÁGI ÁGANKÉNT

6.1 Német

Népgazdasági ág	A keresők száma	Ebből	
		férfi	nő
Aktív keresők			
Mezőgazdaság	1 637	833	804
Ipar	442	394	48
Építőipar	220	214	6
Közlekedés	160	152	8
Kereskedelem	68	47	21
Szolgáltatás	45	38	7
Közzszolgálat	70	41	29
Egyéb	31	22	9
Együtt	2 673	1 741	932
Inaktív keresők			
Nyugdíjas	112	75	37
Egyéb	5	1	4
Együtt	117	76	41
Összesen	2 790	1 817	973

6. A KERESŐK NÉPGAZDASÁGI ÁGANKÉNT (folytatás)

6.2 Délszláv

Népgazdasági ág	A keresők száma	Ebből	
		férfi	nő
Aktív keresők			
Mezőgazdaság	2 125	1 080	1 045
Ipar	187	178	9
Építőipar	58	55	3
Közlekedés	81	77	4
Kereskedelem	28	21	7
Szolgáltatás	15	14	1
Közzszolgálat	44	32	12
Egyéb	9	9	-
Együtt	2 547	1 466	1 081
Inaktív keresők			
Nyugdíjas	31	23	8
Egyéb	7	4	3
Együtt	38	27	11
Összesen	2 585	1 493	1 092

6. A KERESŐK NÉPGAZDASÁGI ÁGANKÉNT (folytatás)

6.3 Magyar

Népgazdasági ág	A keresők száma	Ebből	
		férfi	nő
Aktív keresők			
Mezőgazdaság	9 037	5 116	3 921
Ipar	2 464	2 152	312
Építőipar	935	868	67
Közlekedés	855	763	92
Kereskedelem	594	350	244
Szolgáltatás	247	171	76
Közzszolgálat	738	458	280
Egyéb	339	273	66
Együtt	15 209	10 151	5 058
Inaktív keresők			
Nyugdíjas	566	375	191
Egyéb	46	17	29
Együtt	612	392	220
Összesen	15 821	10 543	5 278

6. A KERESŐK NÉPGAZDASÁGI ÁGANKÉNT (folytatás)

6.4 Összesen

Népgazdasági ág	A keresők száma	Ebből	
		férfi	nő
Aktív keresők			
Mezőgazdaság	12 799	7 029	5 770
Ipar	3 093	2 724	369
Építőipar	1 213	1 137	76
Közlekedés	1 096	992	104
Kereskedelem	690	418	272
Szolgáltatás	307	223	84
Közzszolgálat	852	531	321
Egyéb	379	304	75
Együtt	20 429	13 358	7 071
Inaktív keresők			
Nyugdíjas	709	473	236
Egyéb	58	22	36
Együtt	767	495	272
Összesen	21 196	13 853	7 343

7. A KERESŐK FOGLALKOZÁSI VISZONY SZERINT

7.1 Német

Foglalkozási viszony	A keresők száma	Ebből	
		férfi	nő
Aktív keresők			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	1 099	914	185
szellemi dolgozó	95	65	30
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	235	141	94
szellemi dolgozó	7	4	3
Önálló és segítő családtag	1 237	617	620
Együtt	2 673	1 741	932
Inaktív keresők			
fizikai nyugdíjas	107	73	34
szellemi nyugdíjas	10	3	7
Együtt	117	76	41
Összesen	2 790	1 817	973

7. A KERESŐK FOGLALKOZÁSI VISZONY SZERINT (folytatás)

7.2 Délszláv

Foglalkozási viszony	A keresők száma	Ebből	
		férfi	nő
Aktív keresők			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	404	365	39
szellemi dolgozó	38	28	10
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	137	75	62
szellemi dolgozó	4	3	1
Önálló és segítő családtag	1 964	995	969
Együtt	2 547	1 466	1 081
Inaktív keresők			
fizikai nyugdíjas	37	27	10
szellemi nyugdíjas	1	-	1
Együtt	38	27	11
Összesen	2 585	1 493	1 092

7. A KERESŐK FOGLALKOZÁSI VISZONY SZERINT (folytatás)

7.3 Magyar

Foglalkozási viszony	A keresők száma	Ebből	
		férfi	nő
Aktív keresők			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	6 460	5 363	1 097
szellemi dolgozó	1 057	686	371
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	2 207	1 292	915
szellemi dolgozó	74	59	15
Önálló és segítő családtag	5 411	2 751	2 660
Együtt	15 209	10 151	5 058
Inaktív keresők			
fizikai nyugdíjas	515	348	167
szellemi nyugdíjas	97	44	53
Együtt	612	392	220
Összesen	15 821	10 543	5 278

7. A KERESŐK FOGLALKOZÁSI VISZONY SZERINT (folytatás)

7.4 Összesen

A foglalkozási viszony	A keresők száma	Ebből	
		férfi	nő
Aktív keresők			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	7 963	6 642	1 321
szellemi dolgozó	1 190	779	411
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	2 579	1 508	1 071
szellemi dolgozó	85	66	19
Önálló és segítő családtag	8 612	4 363	4 249
Együtt	20 429	13 358	7 071
Inaktív keresők			
fizikai nyugdíjas	659	448	211
szellemi nyugdíjas	108	47	61
Együtt	767	495	272
Összesen	21 196	13 853	7 343

8. A KERESŐK FOGLALKOZÁSI ÁG, FOGLALKOZÁSI VISZONY SZERINT

8.1 Német

Népgazdasági ág, foglalkozási viszony	A keresők száma	Ebből	
		férfi	nő
Aktiv keresők			
Mezőgazdaság			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	247	154	93
szellemi dolgozó	9	6	3
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	217	124	93
szellemi dolgozó	7	4	3
Önálló és segítő családtagja	1 157	545	612
Együtt	1 637	833	804
Ipar, építőipar			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	558	515	43
szellemi dolgozó	16	14	2
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	18	17	1
szellemi dolgozó	-	-	-
Önálló és segítő családtagja	70	62	8
Együtt	662	608	54
Közlekedés			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	147	143	4
szellemi dolgozó	13	9	4
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	-	-	-
szellemi dolgozó	-	-	-
Önálló és segítő családtagja	-	-	-
Együtt	160	152	8

8. A KERESŐK FOGLALKOZÁSI ÁG, FOGLALKOZÁSI VISZONY SZERINT (folytatás)
8.1 Német (folytatás)

Népgazdasági ág, foglalkozási viszony	A keresők száma	Ebből	
		férfi	nő
Kereskedelem			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	56	40	16
szellemi dolgozó	12	7	5
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	-	-	-
szellemi dolgozó	-	-	-
Önálló és segítő családtagja	-	-	-
Együtt	68	47	21
Egyéb népgazdasági ágak			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	91	62	29
szellemi dolgozó	45	29	16
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	-	-	-
szellemi dolgozó	-	-	-
Önálló és segítő családtagja	10	10	-
Együtt	146	101	45
Inaktív keresők			
fizikai nyugdíjas	107	73	34
szellemi nyugdíjas	10	3	7
Együtt	117	76	41
Összesen	2 790	1 817	973

8. A KERESŐK FOGLALKOZÁSI ÁG, FOGLALKOZÁSI VISZONY SZERINT (folytatás)
8.2 Délszláv

Népgazdasági ág, foglalkozási viszony	A keresők száma	Ebből	
		férfi	nő
Aktív keresők			
Mezőgazdaság			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	45	31	14
szellemi dolgozó	1	1	-
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	136	74	62
szellemi dolgozó	4	3	1
Önálló és segítő családtagja	1 939	971	968
Együtt	2 125	1 080	1 045
Ipar, építőipar			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	217	207	10
szellemi dolgozó	5	4	1
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	1	1	1
szellemi dolgozó	-	-	-
Önálló és segítő családtagja	22	21	1
Együtt	245	233	12
Közlekedés			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	78	75	3
szellemi dolgozó	3	2	1
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	-	-	-
szellemi dolgozó	-	-	-
Önálló és segítő családtagja	-	-	-
Együtt	81	77	4

8. A KERESŐK FOGLALKOZÁSI ÁG, FOGLALKOZÁSI VISZONY SZERINT (folytatás)
8.2 Délszláv (folytatás)

Népgazdasági ág, foglalkozási viszony	A keresők száma	Ebből	
		férfi	nő
Kereskedelem			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	25	18	7
szellemi dolgozó	3	3	-
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	-	-	-
szellemi dolgozó	-	-	-
Önálló és segítő családtagja	-	-	-
Együtt	28	21	7
Egyéb népgazdasági ágak			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	39	34	5
szellemi dolgozó	26	18	8
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	-	-	-
szellemi dolgozó	-	-	-
Önálló és segítő családtagja	3	3	-
Együtt	68	55	13
Inaktív keresők			
fizikai nyugdíjas	37	27	10
szellemi nyugdíjas	1	-	1
Együtt	38	27	11
Összesen	2 585	1 493	1 092

8. A KERESŐK FOGLALKOZÁSI ÁG, FOGLALKOZÁSI VISZONY SZERINT (folytatás)
8.3 Magyar

Népgazdasági ág, foglalkozási viszony	A keresők száma	Ebből	
		férfi	nő
Aktív keresők			
Mezőgazdaság			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	1 589	1 214	375
szellemi dolgozó	144	124	20
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	2 116	1 215	901
szellemi dolgozó	71	57	14
Önálló és segítő családtagja	5 117	2 506	2 611
Együtt	9 037	5 116	3 921
Ipar, építőipar			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	2 905	2 619	286
szellemi dolgozó	151	115	36
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	88	74	14
szellemi dolgozó	3	2	1
Önálló és segítő családtagja	252	210	42
Együtt	3 399	3 020	379
Közlekedés			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	717	677	40
szellemi dolgozó	130	78	52
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	-	-	-
szellemi dolgozó	-	-	-
Önálló és segítő családtagja	8	8	-
Együtt	855	763	92

8. A KERESŐK FOGLALKOZÁSI ÁG, FOGLALKOZÁSI VISZONY SZERINT (folytatás)
8.3 Magyar (folytatás)

Népgazdasági ág, foglalkozási viszony	A keresők száma	Ebből	
		férfi	nő
Kereskedelem			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	484	290	194
szellemi dolgozó	108	59	49
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	-	-	-
szellemi dolgozó	-	-	-
Önálló és segítő családtagja	2	1	1
Együtt	594	350	244
Egyéb népgazdasági ágak			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	765	563	202
szellemi dolgozó	524	310	214
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	3	3	-
szellemi dolgozó	-	-	-
Önálló és segítő családtagja	32	26	6
Együtt	1 324	902	422
Inaktív keresők			
fizikai nyugdíjas	515	348	167
szellemi nyugdíjas	97	44	53
Együtt	612	392	220
Összesen	15 821	10 543	5 278

8. A KERESŐK FOGLALKOZÁSI ÁG, FOGLALKOZÁSI VISZONY SZERINT (folytatás)
8.4 Összesen

Népgazdasági ág, foglalkozási viszony	A keresők száma	Ebből	
		férfi	nő
Aktiv keresők			
Mezőgazdaság			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	1 881	1 399	482
szellemi dolgozó	154	131	23
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	2 469	1 413	1 056
szellemi dolgozó	82	64	18
Önálló és segítő családtagja	8 213	4 022	4 191
Együtt	12 799	7 029	5 770
Ipar, építőipar			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	3 680	3 341	339
szellemi dolgozó	172	133	39
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	107	92	15
szellemi dolgozó	3	2	1
Önálló és segítő családtagja	344	293	51
Együtt	4 306	3 861	445
Közlekedés			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	942	895	47
szellemi dolgozó	146	89	57
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	-	-	-
szellemi dolgozó	-	-	-
Önálló és segítő családtagja	8	8	-
Együtt	1 096	992	104

8. A KERESŐK FOGLALKOZÁSI ÁG, FOGLALKOZÁSI VISZONY SZERINT (folytatás)
8.4 Összesen (folytatás)

Népgazdasági ág, foglalkozási viszony	A keresők száma	Ebből	
		férfi	nő
Kereskedelem			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	565	348	217
szellemi dolgozó	123	69	54
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	-	-	-
szellemi dolgozó	-	-	-
Önálló és segítő családtagja	2	1	1
Együtt	690	418	272
Egyéb népgazdasági ágak			
Alkalmazásban álló			
fizikai dolgozó	895	659	236
szellemi dolgozó	595	357	238
Termelőszövetkezeti tag			
fizikai dolgozó	3	3	-
szellemi dolgozó	-	-	-
Önálló és segítő családtagja	45	39	6
Együtt	1 538	1 058	480
Inaktív keresők			
fizikai nyugdíjas	659	448	211
szellemi nyugdíjas	108	47	61
Együtt	767	495	272
Összesen	21 196	13 853	7 343

9. A 7 ÉVES ÉS IDŐSEBB NÉPESSÉG LEGMAGASABB ISKOLAI VÉGZETTSÉGE
KORCSOPORTOK SZERINT
9.1 Német

Iskolai végzettség, korcsoport	A népesség száma	Ebből	
		férfi	nő
Nem ír, nem olvas, ill. csak olvas			
7-14 éves	95	49	46
15-39 "	9	3	6
40-59 "	16	7	9
60- "	15	5	10
Együtt	135	64	71
Ir, olvas iskolai végzettség nélkül és ismeretlen végzettségű			
7-14 éves	-	-	-
15-39 "	-	-	-
40-59 "	1	-	1
60- "	3	1	2
Együtt	4	1	3
1-3 osztályát végezte			
7-14 éves	219	108	111
15-39 "	3	2	1
40-59 "	26	8	18
60- "	18	5	13
Együtt	266	123	143
4-5 osztályát végezte			
7-14 éves	104	60	44
15-39 "	43	25	18
40-59 "	73	29	44
60- "	45	17	28
Együtt	265	131	134
6-7 osztályát végezte			
7-14 éves	88	40	48
15-39 "	917	434	483
40-59 "	1 211	552	659
60- "	785	345	440
Együtt	3 001	1 371	1 630
8 osztályát végezte			
7-14 éves	24	12	12
15-39 "	749	346	403
40-59 "	27	19	8
60- "	6	4	2
Együtt	806	381	425

Az
álta-
lános
iskola

9. A 7 ÉVES ÉS IDŐSEBB NÉPESSÉG LEGMAGASABB ISKOLAI VÉGZETTSÉGE
KORCSOPORTOK SZERINT (folytatás)
9.1 Német (folytatás)

Iskolai végzettség, korcsoport	A népesség száma	Ebből	
		férfi	nő
A középiskola 1-4 osztályát végezte			
15-39 éves	62	37	25
40-59 "	4	1	3
60- "	1	1	-
Együtt	67	39	28
Érettségi bizonyítványt szerzett			
15-39 éves	51	29	22
40-59 "	5	4	1
60- "	3	-	3
Együtt	59	33	26
Egye- temre (főisko- lára) járt	oklevelet nem szerzett		
	15-39 éves	2	-
	40-59 "	1	-
	60- "	-	-
	Együtt	3	-
	oklevelet szerzett		
	15-39 éves	5	1
	40-59 "	7	-
	60- "	-	-
	Együtt	12	1
Összesen	4 618	2 157	2 461

9. A 7 ÉVES ÉS IDŐSEBB NÉPESSÉG LEGMAGASABB ISKOLAI VÉGZETTSÉGE
KORCSOPORTOK SZERINT (folytatás)
9.2 Délszláv

Iskolai végzettség, korcsoport	A népesség száma	Ebből	
		férfi	nő
Nem ír, nem olvas, ill. csak olvas			
7-14 éves	69	33	36
15-39 "	8	6	2
40-59 "	38	20	18
60- "	52	29	23
Együtt	167	88	79
Ir, olvas iskolai végzettség nélkül és ismeretlen végzettségű			
7-14 éves	1	-	1
15-39 "	-	-	-
40-59 "	2	-	2
60- "	3	1	2
Együtt	6	1	5
1-3 osztályát végezte			
7-14 éves	140	72	68
15-39 "	10	5	5
40-59 "	57	31	26
60- "	35	13	22
Együtt	242	121	121
4-5 osztályát végezte			
7-14 éves	83	46	37
15-39 "	37	20	17
40-59 "	130	64	66
60- "	62	20	42
Együtt	312	150	162
6-7 osztályát végezte			
7-14 éves	70	25	45
15-39 "	715	347	368
40-59 "	946	448	498
60- "	631	269	362
Együtt	2 362	1 089	1 273
8 osztályát végezte			
7-14 éves	18	9	9
15-39 "	482	216	266
40-59 "	10	6	4
60- "	1	-	1
Együtt	511	231	280

Az
álta-
lános
iskola

9. A 7 ÉVES ÉS IDŐSEBB NÉPESSÉG LEGMAGASABB ISKOLAI VÉGZETTSÉGE
KORCSOPORTOK SZERINT (folytatás)
9.2 Délszláv (folytatás)

Iskolai végzettség, korcsoport	A népesség száma	Ebből	
		férfi	nő
A középiskola 1-4 osztályát végezte			
15-39 éves	22	13	9
40-59 "	-	-	-
60- "	-	-	-
Együtt	22	13	9
Érettségi bizonyítványt szerzett			
15-39 éves	20	16	4
40-59 "	4	3	1
60- "	-	-	-
Együtt	24	19	5
oklevelet nem szerzett			
15-39 éves	2	2	-
40-59 "	-	-	-
60- "	-	-	-
Együtt	2	2	-
oklevelet szerzett			
15-39 éves	2	1	1
40-59 "	-	-	-
60- "	2	1	1
Együtt	2	1	1
Összesen	3 650	1 715	1 935

Egye-
temre
(főisko-
lára)
járt

9. A 7 ÉVES ÉS IDŐSEBB NÉPESÉG LEGMAGASABB ISKOLAI VÉGZETTSÉGE
KORCSOPORTOK SZERINT (folytatás)
9.3 Magyar

Iskolai végzettség, korcsoport	A népesség száma	Ebből	
		férfi	nő
Nem ír, nem olvas, ill. csak olvas			
7-14 éves	283	138	145
15-39 "	452	175	277
40-59 "	359	162	197
60- "	362	117	245
Együtt	1 456	592	864
Ir, olvas iskolai végzettség nélkül és ismeretlen végzettségű			
7-14 éves	3	-	3
15-39 "	8	3	5
40-59 "	10	6	4
60- "	20	10	10
Együtt	41	19	22
Az álta- lános iskola	1-3 osztályát végezte		
	7-14 éves	1 667	794
	15-39 "	267	117
	40-59 "	429	225
	60- "	236	140
	Együtt	2 599	1 276
	4-5 osztályát végezte		
	7-14 éves	1 046	519
	15-39 "	787	370
	40-59 "	719	391
	60- "	374	215
	Együtt	2 926	1 495
	6-7 osztályát végezte		
	7-14 éves	667	346
	15-39 "	4 832	2 507
	40-59 "	5 101	2 690
	60- "	-	-
	Együtt	14 131	7 568
	8 osztályát végezte		
	7-14 éves	197	99
	15-39 "	3 721	1 889
	40-59 "	343	155
	60- "	84	54
	Együtt	4 345	2 197

9. A 7 ÉVES ÉS IDŐSEBB NÉPESSÉG LEGMAGASABB ISKOLAI VÉGZETTSÉGE
KORCSOPORTOK SZERINT (folytatás)
9.3 Magyar (folytatás)

Iskolai végzettség, korcsoport	A népesség száma	Ebből	
		férfi	nő
A középiskola 1-4 osztályát végezte			
15-39 éves	446	244	202
40-59 "	41	20	21
60- "	12	3	9
Együtt	499	267	232
Érettségi bizonyítványt szerzett			
15-39 éves	423	229	194
40-59 "	127	88	39
60- "	33	24	9
Együtt	583	341	242
Egye- temre (főisko- lára) járt	oklevelet nem szerzett		
	15-39 éves	41	32
	40-59 "	7	5
	60- "	1	-
	Együtt	49	38
	oklevelet szerzett		
	15-39 éves	91	73
	40-59 "	81	66
	60- "	18	14
	Együtt	190	153
Összesen	26 819	12 875	13 944

**9. A 7 ÉVES ÉS IDŐSEBB NÉPESSÉG LEGMAGASABB ISKOLAI VÉGZETTSÉGE
KORCSOPORTOK SZERINT (folytatás)**

9.4 Összesen

Iskolai végzettség, korcsoport	A népesség száma	Ebből	
		férfi	nő
Nem ír, nem olvas, ill. csak olvas			
7-14 éves	477	220	227
15-39 "	469	184	285
40-59 "	413	189	224
60-	429	151	278
Együtt	1 758	744	1 014
Ir, olvas iskolai végzettség nélkül és ismeretlen végzettségű			
7-14 éves	4	-	4
15-39 "	8	3	5
40-59 "	13	6	7
60- "	26	12	14
Együtt	51	21	30
1-3 osztályát végezte			
7-14 éves	2 026	1 053	973
15-39 "	280	157	123
40-59 "	512	243	269
60- "	289	114	175
Együtt	3 107	1 567	1 540
4-5 osztályát végezte			
7-14 éves	1 233	633	600
15-39 "	867	462	405
40-59 "	922	421	501
60- "	481	196	285
Együtt	3 503	1 712	1 791
6-7 osztályát végezte			
7-14 éves	825	386	439
15-39 "	6 464	3 106	3 358
40-59 "	7 258	3 411	3 847
60- "	4 947	2 120	2 827
Együtt	19 494	9 023	10 471
8 osztályát végezte			
7-14 éves	239	119	120
15-39 "	4 952	2 394	2 558
40-59 "	380	213	167
60- "	91	34	57
Együtt	5 662	2 760	2 902

Az
álta-
lános
iskola

9. A 7 ÉVES ÉS IDŐSEBB NÉPESSÉG LEGMAGASABB ISKOLAI VÉGZETTSÉGE
KORCSOPORTOK SZERINT (folytatás)

9.4 Összesen (folytatás)

Iskolai végzettség, korcsoport	A népesség száma	Ebből	
		férfi	nő
A középiskola 1-4 osztályát végezte			
15-39 éves	530	294	236
40-59 "	45	21	24
60- "	13	4	9
Együtt	588	319	269
Érettségi bizonyítványt szerzett			
15-39 éves	494	274	220
40-59 "	136	95	41
60- "	36	24	12
Együtt	666	393	273
oklevelet nem szerzett			
15-39 éves	45	36	9
40-59 "	8	6	2
60- "	1	1	-
Együtt	54	43	11
oklevelet szerzett			
15-39 éves	98	78	20
40-59 "	88	73	15
60- "	18	14	4
Együtt	204	165	39
Összesen	35 087	16 747	18 340

Egye-
temre
(főisko-
lára)
járt

10. A NEMZETISÉGI NYELVET TANULÓ ÁLTALÁNOS ISKOLAI TANULÓK SZÁMA KÖZSÉGENKÉNT
ÉS ÉVFOLYAMOK SZERINT
(1960/61. tanév)

Község sorszáma és megnevezése	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	I-VIII	A csoportokban az évfolyam- összevonás módja	A nemze- tiségi nyelv
	évfolyam										
2 Ata	2	2	2	2	1	-	1	1	11	I-VIII.	horvát
21 Gyód	7	5	8	8	3	5	6	9	51	I-IV., V.	német
22 Hásságy	5	4	6	2	-	-	-	-	17	I-IV.	német
32 Kökény	4	2	1	3	4	-	5	5	24	I-IV, V-VIII.	horvát
37 Nagykozár	5	9	5	1	2	1	2	1	26	I-II, III-IV, V-VII.	német
	7	2	5	4	6	4	7	-	35	I-II, III-IV, V-VI.	horvát
38 Németi	2	-	4	3	-	-	-	-	9	nincs szerb-horvát	
40 Olasz	10	3	9	10	11	5	5	5	58	I-II, III-IV, V-VI.	német
	3	5	1	4	4	4	2	2	25	I-IV, V-VIII.	délszláv
45 Pécsudvard	4	5	3	9	6	8	5	2	42	I-IV, V-VIII.	délszláv
46 Pogány	4	4	4	11	2	6	3	1	35	I-IV, V-VIII.	délszláv
51 Szalánta	8	6	5	8	11	1	9	11	59	I-IV, V-VI, VII-VIII.	délszláv
52 Személy	3	2	2	3	1	2	2	2	17	I-IV, V-VIII.	délszláv
59 Ujpetre	-	1	4	3	2	1	4	5	20	I-IV, V-VIII.	német
61 Vokány	4	2	4	3	3	3	2	-	21	I-VIII.	német

11. A NŐK KORCSOPORTONKÉNT A SZÜLETETT GYERMEKEK SZÁMA SZERINT

Korcsoport, született gyermekek száma	Német		Délszláv		Magyar		Összesen	
	számban	%-ban	számban	%-ban	számban	%-ban	számban	%-ban
-14 éves								
Gyermekek nem született	484	100,0	346	100,0	3 929	100,0	4 759	100,0
15-19 éves								
Gyermekek nem született	162	86,2	100	88,5	893	86,9	1 155	86,9
1 gyermekük született	26	13,9	12	10,6	103	10,0	141	10,7
2 " "	-	-	1	0,9	28	2,7	29	2,1
3 " "	-	-	-	-	4	0,4	4	0,3
Együtt	188	100,0	113	100,0	1 028	100,0	1 329	100,0
20-24 éves								
Gyermekek nem született	44	28,0	46	39,0	306	31,7	396	32,0
1 gyermekük született	82	52,3	53	45,0	410	42,5	545	43,9
2 " "	29	18,5	18	15,2	202	20,9	249	21,0
3 " "	2	1,2	1	0,8	36	3,7	39	3,1
4 " "	-	-	-	-	8	0,8	8	0,6
5 " "	-	-	-	-	3	0,3	3	0,2
6 " "	-	-	-	-	1	0,1	1	0,1
Együtt	157	100,0	118	100,0	966	100,0	1 241	100,0
25-29 éves								
Gyermekek nem született	20	10,8	22	17,9	126	11,5	168	12,0
1 gyermekük született	63	33,9	54	41,9	361	32,9	478	33,9
2 " "	95	51,1	39	30,2	418	38,1	552	39,1
3 " "	6	3,2	12	9,3	110	10,3	128	9,0
4 " "	1	0,5	1	0,7	51	4,6	53	3,8
5 " "	-	-	1	-	21	1,9	22	1,5
6 " "	1	0,5	-	-	5	0,4	6	0,4
7 " "	-	-	-	-	3	0,2	3	0,2
8 " "	-	-	-	-	1	0,1	1	0,1
Együtt	186	100,0	129	100,0	1 096	100,0	1 411	100,0
30-39 éves								
Gyermekek nem született	33	7,9	27	8,8	245	9,89	305	9,90
1 gyermekük született	131	30,6	121	38,7	620	24,80	872	26,96
2 " "	185	43,2	115	36,9	884	35,40	1 184	36,50
3 " "	49	11,4	38	12,1	386	15,50	473	14,60
4 " "	25	5,8	10	3,2	168	6,80	203	6,20
5 " "	4	0,9	-	-	85	3,40	89	2,60
6 " "	1	0,2	1	0,3	43	1,70	45	1,40
7 " "	-	-	-	-	34	1,20	34	1,05
8 " "	-	-	-	-	9	0,40	9	0,20
9 " "	-	-	-	-	9	0,40	9	0,20
10 " "	-	-	-	-	9	0,40	9	0,20
11 " "	-	-	-	-	1	0,04	1	0,03
12 " "	-	-	-	-	3	0,10	3	0,10
14 " "	-	-	-	-	1	0,04	1	0,03
15 " "	-	-	-	-	-	-	-	-
16 " "	-	-	-	-	-	-	-	-
17 " "	-	-	-	-	1	0,04	1	0,03
Együtt	428	100,0	312	100,0	2 498	100,00	3 238	100,00

11. A NŐK KORCSOPORTONKÉNT A SZÜLETETT GYERMEKEK SZÁMA SZERINT (folytatás)

Korcsoport, született gyermekek száma	Német		Délszláv		Magyar		Összesen	
	számban	%-ban	számban	%-ban	számban	%-ban	számban	%-ban
40-49 éves								
Gyermekek nem született	25	7,8	31	10,7	162	9,8	218	9,60
1 gyermekük született	86	26,6	93	32,1	425	25,6	604	26,70
2 " "	127	39,2	81	27,9	471	28,4	679	30,00
3 " "	51	15,7	54	18,6	250	15,0	355	15,70
4 " "	19	5,9	18	6,2	130	7,7	167	7,34
5 " "	8	2,4	6	2,1	64	3,8	78	3,50
6 " "	3	0,9	2	0,7	49	2,9	54	2,40
7 " "	2	0,6	2	0,7	28	1,7	32	1,50
8 " "	2	0,6	-	-	23	1,4	25	1,20
9 " "	-	-	3	1,0	8	0,5	11	0,50
10 " "	1	0,3	-	-	14	1,3	15	0,60
11 " "	-	-	-	-	8	0,5	8	0,30
12 " "	-	-	-	-	8	0,5	8	0,30
13 " "	-	-	-	-	2	0,2	2	0,08
14 " "	-	-	-	-	2	0,2	2	0,08
16 " "	-	-	-	-	1	0,1	1	0,04
17 " "	-	-	-	-	2	0,2	2	0,08
18 " "	-	-	-	-	1	0,1	1	0,04
19 " "	-	-	-	-	1	0,1	1	0,04
Együtt	324	100,0	290	100,0	1 649	100,0	2 263	100,00
50-59 éves								
Gyermekek nem született	27	6,4	36	11,1	235	11,2	298	10,50
1 gyermekük született	96	23,8	77	23,7	481	23,0	654	23,10
2 " "	118	28,0	101	31,1	543	26,0	762	26,90
3 " "	87	20,7	50	15,4	337	16,2	474	16,70
4 " "	42	10,0	35	10,8	163	7,8	240	8,50
5 " "	25	6,0	10	3,1	109	5,2	144	5,10
6 " "	11	2,4	9	2,7	77	3,7	97	3,40
7 " "	4	0,8	5	1,5	55	2,6	64	2,30
8 " "	2	0,4	1	0,3	30	1,4	33	1,20
9 " "	3	0,7	1	0,3	18	0,9	22	0,87
10 " "	1	0,2	-	-	15	0,7	16	0,50
11 " "	-	-	-	-	10	0,5	10	0,30
12 " "	2	0,4	-	-	8	0,4	10	0,30
13 " "	1	0,2	-	-	1	0,04	2	0,07
14 " "	-	-	-	-	6	0,28	6	0,20
15 " "	-	-	-	-	1	0,04	1	0,03
18 " "	-	-	-	-	1	0,04	1	0,03
Együtt	419	100,0	325	100,0	2 090	100,00	2 834	100,00
60- éves és idősebb								
Gyermekek nem született	27	5,4	43	9,6	297	10,9	367	10,0
1 gyermekük született	53	10,6	77	17,0	528	19,5	658	18,0
2 " "	112	22,5	111	24,6	622	22,9	845	23,1
3 " "	100	20,0	89	19,7	481	17,9	670	18,4
4 " "	85	17,1	58	12,9	242	8,9	385	10,6
5 " "	46	9,2	30	6,7	157	5,8	233	6,4
6 " "	30	6,0	19	4,2	134	4,9	183	5,0
7 " "	14	2,9	14	3,1	92	3,4	120	3,3
8 " "	12	2,5	6	1,3	54	2,0	72	1,92
9 " "	5	1,0	3	0,6	42	1,6	50	1,3
10 " "	7	1,4	1	0,2	29	1,1	37	1,0
11 " "	4	0,8	-	-	11	0,4	15	0,4
12 " "	2	0,4	1	0,2	11	0,4	14	0,3
13 " "	1	0,2	-	-	4	0,1	5	0,1
15 " "	-	-	-	-	4	0,1	4	0,1
17 " "	-	-	-	-	3	0,1	3	0,08
Együtt	498	100,0	452	100,0	2 711	100,0	3 661	100,00
Összesen	2 684		2 085		15 967		20 736	

12. A NŐK KORCSOPORTONKÉNT, AZ ÉLETBEN LÉVŐ GYERMEKEK SZÁMA SZERINT

Korcsoport , életben lévő gyermekek száma	Német		Délszláv		Magyar		Összesen	
	számban	%-ban	számban	%-ban	számban	%-ban	számban	%-ban
-14 éves								
Életben lévő gyermekük nincs	484	100,0	346	100,0	3 929	100,0	4 759	100,0
15-19 éves								
Életben lévő gyermekük nincs	163	86,7	100	88,5	897	87,3	1 160	87,2
1 gyermekük van életben	25	13,3	13	11,5	105	10,2	143	10,8
2 " " "	-	-	-	-	25	2,4	25	1,9
3 " " "	-	-	-	-	1	0,1	1	0,1
Együtt	118	100,0	113	100,0	1 028	100,0	1 329	100,0
20-24 éves								
Életben lévő gyermekük nincs	50	31,9	46	38,9	314	32,5	410	33,0
1 gyermekük van életben	82	52,3	53	45,0	430	44,5	565	45,5
2 " " "	24	15,2	19	16,1	189	19,6	232	18,7
3 " " "	1	0,6	-	-	25	2,6	26	2,1
4 " " "	-	-	-	-	6	0,6	6	0,5
5 " " "	-	-	-	-	1	0,1	1	0,1
6 " " "	-	-	-	-	1	0,1	1	0,1
Együtt	157	100,0	118	100,0	966	100,0	1 241	100,0
25-29 éves								
Életben lévő gyermekük nincs	20	10,8	22	17,0	136	12,4	178	12,7
1 gyermekük van életben	68	36,6	61	47,2	391	35,7	520	36,9
2 " " "	92	49,5	40	31,0	416	38,0	548	38,9
3 " " "	5	2,6	6	4,8	94	8,6	105	7,4
4 " " "	-	-	-	-	43	3,9	43	3,0
5 " " "	-	-	-	-	13	1,1	13	0,9
6 " " "	1	0,5	-	-	1	0,1	2	0,1
7 " " "	-	-	-	-	2	0,2	2	0,1
Együtt	186	100,0	129	100,0	1 096	100,0	1 411	100,0
30-39 éves								
Életben lévő gyermekük nincs	38	8,9	31	9,9	258	10,30	327	10,10
1 gyermekük van életben	147	34,4	143	45,8	682	27,30	972	30,00
2 " " "	201	47,0	115	36,9	951	38,00	1 267	39,10
3 " " "	27	6,3	17	5,5	340	13,70	384	11,94
4 " " "	13	3,0	5	1,6	142	5,70	160	4,90
5 " " "	1	0,2	-	-	60	2,40	61	1,90
6 " " "	1	0,2	1	0,3	34	1,42	36	1,10
7 " " "	-	-	-	-	20	0,80	20	0,60
8 " " "	-	-	-	-	5	0,20	5	0,20
9 " " "	-	-	-	-	4	0,10	4	0,10
10 " " "	-	-	-	-	1	0,04	1	0,03
11 " " "	-	-	-	-	1	0,04	1	0,03
Együtt	482	100,0	312	100,0	2 498	100,00	3 238	100,00

12. A NŐK KORCSOPORTONKÉNT, AZ ÉLETBEN LÉVŐ GYERMEKEK SZÁMA SZERINT (folytatás)

Korcsoport, életben lévő gyermekek száma	Német		Délszláv		Magyar		Összesen	
	számban	%-ban	számban	%-ban	számban	%-ban	számban	%-ban
40-49 éves								
Életben lévő gyermekük nincs	33	10,2	35	12,1	183	11,1	251	11,1
1 gyermekük van életben	101	31,2	127	43,8	518	31,3	746	33,0
2 " " "	145	44,8	93	32,1	489	29,7	727	32,0
3 " " "	30	9,2	26	8,9	211	12,8	267	11,7
4 " " "	9	2,8	3	1,0	102	6,2	114	5,0
5 " " "	3	0,9	-	-	53	3,2	56	2,5
6 " " "	-	-	4	1,4	37	2,2	41	1,9
7 " " "	2	0,6	2	0,7	20	1,2	24	1,0
8 " " "	1	0,3	-	-	16	1,1	17	0,8
9 " " "	-	-	-	-	6	0,3	6	0,3
10 " " "	-	-	-	-	5	0,3	5	0,2
11 " " "	-	-	-	-	5	0,3	5	0,2
12 " " "	-	-	-	-	2	0,1	2	0,1
13 " " "	-	-	-	-	1	0,1	1	0,1
14 " " "	-	-	-	-	1	0,1	1	0,1
Együtt	324	100,0	290	100,0	1 649	100,0	2 263	100,0
50-59 éves								
Életben lévő gyermekük nincs	45	10,7	44	13,5	286	13,7	375	13,2
1 gyermekük van életben	44	34,4	136	41,9	713	34,1	993	35,0
2 " " "	145	34,6	103	31,7	542	26,0	790	27,9
3 " " "	47	11,2	26	8,0	258	12,4	331	11,7
4 " " "	25	6,0	11	3,4	118	5,7	154	5,4
5 " " "	9	2,2	2	0,6	74	3,5	84	3,0
6 " " "	2	0,5	2	0,6	36	1,7	40	1,4
7 " " "	1	0,2	1	0,3	29	1,4	31	1,1
8 " " "	-	-	-	-	16	0,7	16	0,6
9 " " "	-	-	-	-	10	0,5	10	0,4
10 " " "	-	-	-	-	6	0,2	6	0,2
11 " " "	1	0,2	-	-	2	0,9	3	0,1
Együtt	419	100,0	325	100,0	2 090	100,0	2 834	100,0
60- éves és idősebb								
Életben lévő gyermekük nincs	55	11,0	79	17,4	519	19,1	653	17,8
1 gyermekük van életben	138	27,7	161	35,6	890	32,8	1 189	32,5
2 " " "	163	32,7	128	28,3	642	23,7	933	25,5
3 " " "	83	16,7	49	10,9	310	11,4	442	12,0
4 " " "	38	7,7	23	5,1	158	5,8	219	6,0
5 " " "	9	1,8	7	1,6	83	3,1	99	2,8
6 " " "	6	1,2	4	0,9	57	2,1	67	1,8
7 " " "	3	0,6	-	-	30	1,1	33	0,9
8 " " "	2	0,4	1	0,2	11	0,4	14	0,4
9 " " "	1	0,2	-	-	6	0,3	7	0,2
10 " " "	-	-	-	-	4	0,2	4	0,1
13 " " "	-	-	-	-	1	0,0	1	0,0
Együtt	498	100,0	452	100,0	2 711	100,0	3 661	100,0
Összesen	2 684		2 085		15 967		20 736	

13. CSALÁDOK A GYERMEKEK SZÁMA SZERINT

Megnevezés	Német	Délszláv	Magyar és egyéb	Összesen
Nincs gyermek	646	591	2 989	4 226
1 gyermekkel élő család	562	469	3 023	4 054
2 " " "	323	200	1 919	2 442
3 " " "	37	35	601	673
4 és több gyermekkel élő család	22	4	431	457
Gyermekekkel élő családok együtt	944	708	5 974	7 626
Összesen	1 590	1 299	8 963	11 852

14. CSALÁDOK A 15 ÉVESNÉL FIATALABB GYERMEKEK SZÁMA SZERINT

Megnevezés	Német	Délszláv	Magyar és egyéb	Összesen
Nincs gyermek	646	591	2 989	4 226
Nincs 15 évesnél fiatalabb gyermek	284	240	1 514	2 038
1 gyermekkel élő család	380	303	2 234	2 917
2 " " "	239	141	1 509	1 889
3 " " "	27	23	431	481
4 és több gyermekkel élő család	14	1	286	301
Gyermekekkel élő családok együtt	944	708	5 974	7 626
Összesen	1 590	1 299	8 963	11 852

15. LAKÁSNAGYSÁG A LAKÓK SZÁMA SZERINT

Lakásnagyság	Német	Délszláv	Magyar	Lakók száma összesen
	lakók száma			
Lakott ideiglenes és mozgó létesítmény	-	-	533	533
Lakott gazdasági helyiség	16	-	93	109
Nyári lakás	-	-	-	-
1 lakószobás, konyha nélküli lakás	49	80	1 183	1 312
1 lakószobás, konyhás lakás	1 253	1 429	11 465	14 147
2 lakószobás, konyha nélküli lakás	10	29	154	193
2 lakószoba konyhás lakás	3 228	2 124	14 343	19 695
3 lakószobás lakás	387	187	2 336	2 910
4 és több lakószobás lakás	55	25	244	324
Lakószoba nélküli lakás	-	7	90	97
Együtt	4 998	3 881	30 441	39 320

II. A CIGÁNYNÉPESSÉG 1960. ÉVI DEMOGRÁFIAI STRUKTURÁJA A SELLYEI JÁRÁSBAN

1. Történeti áttekintés

A cigányok Magyarországra a XV. sz. elején kerültek. Zsigmond király 1438-ban adott számukra letelepedési, illetve tartózkodási engedélyt. A törökök kiűzése után a visszafoglalt területek benépesítése érdekében letelepedésüket és asszimilálódásukat újra szorgalmazni kezdték. Erre vonatkozó rendeletet először Mária Terézia (1761-ben és 1767-ben), majd József császár(1783) hozott, de ezek teljesen eredménytelenek maradtak, ugyanugy mint a magánosok ilyen célú kezdeményezései. Az utóbbi két évszázadban a törvényhozás is egyre gyakrabban foglalkozott ezzel a problémával. A reformok kidolgozását megelőzte a cigányság összeszámlálásának elrendelése, mert hisz a megoldásra váró feladat nagysága, költségkihatása, a hozandó intézkedések természete stb. függvénye a cigányok számának, anyagi és kulturális helyzetének. A kóborló, állandó lakhellyel nem rendelkező népcsoport számának megállapítása azonban mindig csak speciális adatgyűjtésekkel volt biztosítható. Az összeírás fontosabb nehézségei a következő tényezőkből adódtak és adódnak részben még ma is:

jelentős részük letagadja származását;

egy részük vándorol és így vagy kimarad a számbavételből, vagy kétszer veszik számba;

a sok vadházasság miatt szinte megállapíthatatlan a gyermekek száma.

E nehézségeket csak a népszámlálásokon kívül végrehajtott, speciális adatgyűjtések segítségével győzhették le.

Ilyen összeírássra első ízben 1873-ban került sor, amelyet az akkori Belügyminisztérium rendelt el és hajtott végre, "amely meglehetősen határozat-

lan alapon 214 000 cigányt mutatott ki.^{1/} A népszámlálások a cigány anyanyelvűek és a cigány nyelvet is beszélők számát tudakolták és az adatokat is ilyen bontásban tették közzé. Ez a szám pedig nem egyezett és ma sem egyezik meg a cigányok számával, részben az előbb már ismertetett okok miatt, részben pedig egyéb tényezők zavaró hatása miatt (pl. az u. n. oláh cigányokat időnként a románok közé sorolták). Az első speciális összeírást, amelynek során néprajzi és embertani momentumok alapján állapították meg és mutatták ki a cigányok számát, 1893-ban hajtotta végre a Központi Statisztikai Hivatal. Ez az összeírás az ország területén 274 940 cigányt talált. Az ehhez az időponthoz legközelebb eső népszámlálás során cigány anyanyelvűnek 91 611-en vallották magukat. A két szám közötti különbség jelzi a bevalláson alapuló összeírás értékét. Mivel ennek az összeírásnak az eredményei rendelkezésünkre állnak és a rendelkezésre álló források közül a legmegbízhatóbbnak tűnnek, ahol lehetséges (összehasonlításra) felhasználjuk.

Bár a cigányügy megoldására irányuló törekvések az első világháború után újra intenzívebbekké váltak, új adatgyűjtéseket, külön cigányösszeírást országosan nem rendeltek el. Időnként több megye azt a saját hatáskörében megoldotta. Így erre az időszakra vonatkozó pontos adataink nincsenek, csak különböző becslések ismeretesek.^{2/} Ezek a cigányok számát 80-150 000-re becsülték kb. hasonló időszakra vonatkozóan. Ilyen nagy eltérés olyan mértékű bizonytalanságot jelent, hogy építeni ezekre az adatokra nem lehet.

A cigánykérdés rendezésére irányuló törekvés első eredménye a felszabadulás után is a cigányok tényleges számának megállapítása lett. A különböző megyei tanácsok a tanácsapparatús segítségével gyűjtötték össze a falun élő cigányokra vonatkozó adatokat. Ennek során Baranya megyében 13 000 cigányt találtak. Mivel az országban élő cigányok számát 200 000 főre becsülték, arányszámuk (4,6 %) Baranya megyében 1961-ben az országosnak több mint kétszerese volt. E felvétel felhívta a figyelmet arra is, hogy a cigányok az ország, illetve Baranya megye területén nem egyenlően oszlanak meg. Baranya megye járásai között számuk (2 500) és a népességhez viszonyított arányuk (9,1 %) is a selyei járásban volt a legnagyobb. További vizsgálatainkhoz ezért választottuk ezt a járást.

A cigányok tényleges számának megállapításához, illetve a demográfiai struktúra elemzéséhez szükséges adatok megszerzése érdekében ezért a nép-

számlálás idevonatkozó adatait felül kellett vizsgálni, illetve a szükséges revíziót el kellett végezni. Ezt olyan módon oldottuk meg, hogy az 1960. évi népszámlálás lakásösszeírási lapjaival a járás minden községébe kiment egy-egy egyetemi hallgató és a helyi tanács valamelyik funkcionáriusának (vb. elnök, titkár stb.) segítségével megjelölte a cigány népcsoporthoz tartozó egyének lapjait. Mivel a cigány népcsoporthoz való tartozás meghatározásánál a cigány népcsoport jellemzőinek tudományos meghatározása nem lehetett az elbírálás alapja^{3/}, ezért az életmód alapján határozták azt meg. E bejelölések alapján szét lehetett választani a népszámlálási összeírólapokat és cigány-nemcigány bontásban fel lehetett dolgozni a népszámlálás során összegyűjtött adatokat.

Igy szerzett adataink némileg eltérnek az előbbi számtól, mert mi 2 391 cigányt találtunk, igaz egy évvel korábban (1960-ban). E különbség főleg népmozgalmi okokból jöhetett létre, mert fogalmi különbségeknek nagyobb eltérést kellett volna eredményezniük. A továbbiakban ezt az adatot használjuk, mert a behatódott elemzéshez szükséges részletezésben csak ez áll rendelkezésünkre.

2. A cigány anyanyelvű és a cigány népcsoporthoz tartozó népesség száma közötti eltérések és ennek okai

Mint már utaltunk rá, az 1960. évi népszámlálás az anyanyelvet és a nyelvtudást tudakolta. E szerint a sellyei járásban 546 cigány anyanyelvű személyt találtak. A cigány nyelven is beszélők száma 432 volt.^{4/} Ezekhez még hozzászámíthatjuk a román anyanyelvűek és románul is tudók számát (243 + 301), mert ebben a járásban román nemzetiségűek nincsenek (ezeknek feltehetően az u.n. oláh cigányokhoz tartoznak). Ha mindezeket összeadjuk, a járásban (a népszámlálás adatai szerint) akkor is csak 1 522 személy minősíthető cigánynak. Adatgyűjtésünk eredménye és e szám közötti különbség adja azoknak a számát, akik valamilyen okból hovatartozásukat letagadták.^{5/}

Az anyanyelv és a nemzetiségi hovatartozás között szoros összefüggés van, ami számszerűen is megmutatkozik. Adatgyűjtéseink alkalmával 2 391 cigányt találtunk a járásban, akik közül a népszámláláskor cigány vagy román *anyanyelvűnek* 789-en (546 + 243) vallották magukat, míg cigány vagy román *nemzetiségűnek* 786-an (478 + 308). E két szám lényegében megegyezik, bár a részletek különböznek. Végeredményben tehát a cigányoknak 32,9 %-a vallotta csak magát cigány anyanyelvűnek, illetőleg cigány nemzetiségűnek. A cigányok tényleges száma és a bevallások közötti különbség létrejöhetett

az asszimiláció bizonyítani akarásának, vagy
valamilyen más (pl. politikai) hatásnak az eredményeként.

Az asszimiláltság bizonyítani akarása gyakran előforduló jelenség. A cigányok helyzete ezen a téren is speciális. Mivel ősi életmódjuk és a nem cigány népesség életmódja közötti különbség meglehetősen nagy, az asszimilálódás hosszú időt vesz igénybe és az átmenetnek számtalan fokozata alakulhatott ki. A

hovatartozás óhaja, illetőleg ennek bizonyítani akarása eltérő a cigányság különböző csoportjainál. Amíg pl. a falun élő cigányoknak csak 20,7 %-a vallotta be a cigány népcsoporthoz való tartozását, addig a telepeken élőknek 42,4 %-a. Még jobban kidomborodik az asszimiláltság bizonyításának szándéka az iskolai végzettség szerinti megoszlás elemzésénél, mert a 7 éven felüli analfabéták 40, az általános iskola 4. vagy annál magasabb osztályát végzetteknek pedig csupán 10 %-a vallotta magát cigánynak. A cigány népcsoporthoz való tartozás letagadása terén tehát fokozatok állapíthatók meg, amikor fokozatot jelenthet a lakhely, az iskolai végzettség stb. is. Feltehető, hogy a cigány népcsoporthoz való tartozás letagadása nagyrészt már a cigány életformával való szakítást vagy annak szándékát is jelenti.

Amíg az asszimiláció bizonyítani akarásának különbségei statisztikailag is elemezhetők, addig a bevallást befolyásoló tényezők másik csoportját egzakt módszerekkel elemezni nem lehet. Ugy gondoljuk, hogy a jelen esetben erre nincs is szükség, mert a cigányokat semmiféle külső (sem társadalmi, sem politikai) tényező nem befolyásolta hovatartozásuk bevallásában.

3. A cigányok száma és demográfiai struktúrája

A/ A CIGÁNYOK MEGOSZLÁSA A JÁRÁS TERÜLETÉN

Mint már utaltunk rá, a népszámlálás időpontjában a járásban 2 391 cigány élt, azaz a lakosságnak mintegy 9 %-a (8,7 %) tartozott ehhez a népcsoport-hoz. A járás 49 községe közül mindössze négy olyan község volt, amelyben cigányok nem éltek. Szétszórtságuk meglehetősen nagyfokú, mert a községek tulnyomó többségében arányszámuk a 10 %-ot sem éri el. Ez azt jelenti, hogy ezekben a falvakban esetleg 20-30 cigány él. Több községben azonban arányuk a 20 %-ot is meghaladja (Bogádmindszent, Gyöngyösmellék, Marócsa, Páprád, Pettend, Piskó, Révfa), Gilvánfán pedig már többségben (56,3 %) vannak.

A járásban a cigányoknak több mint a fele (1 336) külön telepeken él. (A járás 49 községe közül 16 mellett van cigánytelep.) Ezek többségében 100 főnél kevesebben laknak, de egyes községek mellett egész falvak (Gilvánfa 325 fő; Bogádmindszent 281 fő; Gyöngyösmellék 184 fő) alakultak ki.

B/ NEM- ÉS KORSZERINTI MEGOSZLÁS

A nem szerinti megoszlás lényegében egyforma a különböző népességcsoportok között, mint ez a következő adatokból is kitűnik:

Megnevezés	Férfi	Nő	Összesen	1 000 férfira jutó nők száma
Cigány	47,8	52,2	100,0	1 094
Nem cigány	48,4	51,6	100,0	1 068

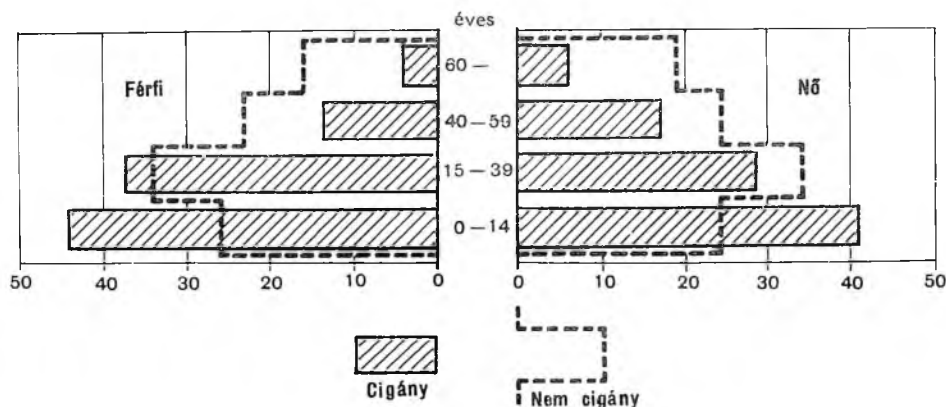
Köztudomásu, hogy az idősebb korosztályhoz tartozó népesség között magasabb a nők aránya. Bár a cigányok között az ezekhez a korosztályokhoz tartozó népesség aránya lényegesen kisebb, mint a másik csoportban, a nők aránya mégis náluk a magasabb. E feltűnő jelenség azzal lehet kapcsolatban, hogy a cigányok között számottevően gyakoribb a leányszületés, mint a nem cigányoknál.^{6/} A különböző kulturfokon álló cigányoknál ezen a téren különbség nincs, mert a telepeken élő cigányok nemenkénti megoszlása is hasonló.

A *korcsoportonkénti* megoszlás azonban már számottevő eltéréseket mutat a különböző népcsoportok között, mint ez a következő adatokból is kitűnik:

Korcsoport	Cigány	Nem cigány
0-14	42,3	15,0
15-39	38,0	33,7
40-59	14,6	24,1
60-X	5,1	17,2
Összesen	100,0	100,0

A cigányoknál szokásos nagy gyermekszám közismert jelenség, de az öregek alacsony arányát már kevesen figyelték meg. Ennek következtében a fiatalok aránya csaknem kétszer akkora mint a nem cigányoknál, az öregek aránya pedig, főleg a mostoha életkörülmények hatására, sokkal alacsonyabb. Ez az eltérés nemcsak a 60 éven felülieknél alakult ki, hanem már az öregedés korábbi stádiumában. Ezeket a nagy különbségeket már nem indokolja a fiatalok magas aránya.

Az eltérő korösszetételt még jobban érzékelteti a következő korpiramis, amelyen együtt mutattuk be a két csoport megoszlását nemenként:

A cigányok korszerinti megoszlása tehát nemcsak eltérő a nem cigányokétól, hanem egészen más típusu is, mert egy fejlődő, növekedő népesség korfájával jellemezhető, míg a nem cigányoké inkább csökkenő tendenciát mutat. A női népesség kormegoszlása részletesebb bontásban is rendelkezésünkre áll, de abból is ugyanilyen következtetések vonhatók le.

A rendelkezésre álló adatokból a két népcsoport vitalitásában lévő különbség nagyságára következtetni még nem lehet. A cigányok kedvezőtlenebb halandósági viszonyaira azonban már ezek is felhívják a figyelmet. E nagy eltérések látán felmerül a kérdés, hogy vajon ez a különbség korábban is fennállt-e vagy pedig csak az utóbbi évek jellemzője? Erre a kérdésre választ akkor kapunk, ha megfigyeljük a cigányok és a nem cigányok kormegoszlásában lévő különbségeket az első cigányösszeírás idejében és 1960-ban, illetőleg megfigyeljük, hogy ez alatt az időszak alatt a két népcsoport kormegoszlása milyen változásokon ment át.

A cigányok és az ország népességének korcsoportonkénti megoszlását a következő adatok mutatják:^{7/}

Korcsoport	Magyarország népességének kormegoszlása 1890-ben		A magyarországi cigány népesség kormegoszlása az 1893. évi összeírás szerint	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
0 - 4	14,3	13,9	14,7	14,8
5 - 9	12,4	12,0	13,8	14,0
10 - 14	10,5	10,3	10,7	10,2
15 - 19	8,5	8,9	8,5	8,7
20 - 24	6,7	8,1	6,6	7,7
25 - 29	7,6	7,6	7,3	8,0
30 - 59	33,1	32,1	32,0	30,7
60 - X	6,9	7,1	6,4	5,9
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0

Bár a cigány népességnél mindkét nem fiatalabb korosztályai némileg népesebbek, az idősebbek pedig aránylag kevesebben vannak, azt kell megállapítanunk - bármennyire is meglepő -, hogy a két csoport kormegoszlása lényeges eltéréseket ebben az időben még nem mutatott.

Elemzésüknél abból a feltevésből indulunk ki, hogy a korösszetétel eredménye - és így kifejezője - mindazon társadalmi, gazdasági és kulturális tényezőknek, amelyek az emberre élete folyamán hatnak. Adataink azt mutatják, hogy amíg 1890-ben e tényezők azonosak vagy legalább hasonlóak lehettek és ezért ezeknek az összessége egyformán alakította e két népcsoport halandóságát (talán szülési kedvét is), addig 1960-ban az életkörülmények távolodása a halandóságot (de a szülési kedvet is) lényeges mértékben differenciálta. Az életfeltételek változása, a szociális, gazdasági, kulturális stb. tényezők hatása jobban kifejezésre juttatható azonban akkor, ha az egyik vagy a másik csoporton belül létrejött változásokat külön-külön is megnézzük.

Az egész népesség kormegoszlásában bekövetkezett változások a következők:

Korcsoport	1890		1960	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő
0 - 4	14,1	13,7	8,8	7,8
5 - 9	12,1	11,8	9,8	8,7
10 - 14	10,5	10,3	8,3	7,5
15 - 19	8,9	9,3	7,9	7,2
20 - 24	6,9	8,3	6,9	6,8
25 - 29	7,7	7,6	7,4	7,1
30 - 59	33,1	31,9	38,6	39,7
60 - X	6,7	7,1	12,3	15,2
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0

A két népszámlálás között eltelt 70 év az egész népesség kormegoszlásában lényeges változásokat hozott. A fiatalok aránya csökkent, a 30 éven felülieké pedig számottevően nőtt, vagyis a népesség kormegoszlása világosan felismerhető öregedő tendenciát mutat. Amíg az átlagos életkor 1890-ben 25 év körül lehetett (a nőknél), addig 1960-ban már a 35-öt közelítette meg.

A cigányokra vonatkozóan már ugyanezek az adatok - sajnos - nem állnak rendelkezésre. Az összehasonlítást ezért itt csak úgy végezhetjük el, hogy a Ba-

Baranya megyei cigányok 1893. évi megoszlását a sellyei járás cigányainak 1960. évi megoszlásával vetjük össze. Ezek az adatok a következők:

Korcsoprt	A Baranya megyében élő cigányok kormegoszlása 1893-ban ^{9/}		A sellyei járásban élő cigányok kormegoszlása 1960-ban	
	számban	%-ban	számban	%-ban
0 - 14	788	40,1	501	40,1
15 - 19	189	9,6	120	9,7
20 - 24	136	6,9	100	8,0
25 - 29	147	7,5	106	8,5
30 - 59	600	30,5	352	28,4
60 - X	106	5,4	70	5,6
Összesen	1 966	100,0	1 249	100,0

Bár adataink általánosító érvénnyel nem bírnak (mert hisz kis tömegre vonatkoznak), de azért bizonyos eligazítást nyújtanak az ebben az időszakban történekről. Meglepő, hogy a kb. azonos számú női népesség kormegoszlása 70 év alatt szinte semmit nem változott. Ez azt mutatja, hogy az ebben az időszakban lezajlott lényeges társadalmi-gazdasági változások a cigányok kormegoszlására hatástalanok maradtak. A cigányoknak tehát lényegében sikerült a társadalmon kívül maradniok. Kormegoszlásukra a civilizáció és a kultura változásai és a szociális és az egészségügyi létesítmények látható hatást nem gyakoroltak. E jelenségben bekövetkezett kedvező változások előnyeitol teljesen elestek vagy nem olyan mértékben vették igénybe mint a társadalom egyéb osztályai és rétegei. Az adatok 70 évig tartó változatlanságamagdöbbsentő, mert hisz már 5-10 év munkája is lemérhető a halandósági statisztika adatain.

Mélyreható szociológiai elemzésre lenne szükség ahhoz, hogy magyarázatot kapjunk az ilyen mértékű elzárkózás okaira és lehetőségeire és arra, hogy hogyan sikerült egy népcsoportnak a nagyarányu társadalmi változások korában is szinte teljesen megtartani eredeti életkörülményeit, szokásait, konzerválni hagyományait és így viselni annak minden hátrányos következményét.

C/ CSALÁDI ÁLLAPOT SZERINTI MEGOSZLÁS

A cigányok törzsi szervezete és sajátos életmódja határozza meg a családi kapcsolatokra vonatkozó felfogásukat is. A különböző neműek együttélését nem kötik törvényes formákhoz. Azoknál is, akik házasságra léptek, ez történhetett törvényes és törvénytelen (nem törvényes, azaz lényegében csak megállapodás alapján) formában. Mindkettő lehet állandó és többé-kevésbé tartós is. Nekünk adataink csak a törvényes házasságokról vannak.^{10/}

A családi állapot szerinti megoszlás alakulása

	Cigány	Nem cigány
Nőtlen (hajadon)	67,1	37,7
Házas	29,7	52,2
Özvegy	2,8	9,1
Elvált	0,4	1,0
Összesen	100,0	100,0

A cigányok között a házások aránya lényegesen alacsonyabb, mint a nem cigányok között. Ezek az adatok azonban csupán a jogi helyzetet szemléltetik. Ez pedig eltérő irányban tér el a két népcsoportnál a tényleges helyzettől. Amíg a cigányoknál az együttélő párok (életközösségek) száma nagyobb, mint a házásoké, addig a nem cigányoknál fordított a helyzet, mert a házasság jogilag rendszerint tovább fennáll, mint ténylegesen.

A két népszámlálás között a cigányoknál e téren azonban lényeges változás következett be. A Baranya megyében élő cigányok között a házások aránya 1893-ban még csak 16 % volt, szemben az 1960. évi 30 %-kal. Ez utóbbi arány is még messze van ugyan a nem cigányokétól, de a korábbinál lényegesen magasabb. Ez a növekedés a kapcsolat törvényesítésére irányuló gyakorlat terjedését mutatja.

D/ AZ ISKOLAI VÉGZETTSÉG SZERINTI MEGOSZTLÁS

Egy-egy népcsoport műveltség szerinti megoszlására vonatkozó adatok önmagukban is igen értékesek és jellemzőek lehetnek, de ha a táblát hasonlítjuk össze, akkor az elemzés még sokoldalubb és meggyőzőbb lehet.

A 7 éves és idősebb népesség legmagasabb iskolai végzettsége korcsoportok szerint

Iskolai végzettség	Nem cigány		Cigány		Összesen	
	Szám	%	Szám	%	Szám	%
Nem ír, nem olvas, ill. csak olvas	933	4,3	989	52,3	1 922	8,1
Az általános iskola 1-3 osztályát végezte	2 150	9,8	436	23,1	2 586	10,9
4-5 " "	3 029	13,9	253	13,4	3 282	13,8
6-7 " "	12 019	55,1	160	8,5	12 179	51,3
8 " "	2 898	13,3	35	1,9	2 933	12,4
A középiskola 1-4 osztályát végezte	293	1,3	2	0,1	295	1,2
Érettségi bizonyítványt szerzett	344	1,6	1	0,0	345	1,5
Egyetemre, főiskolára jár(t).	145	0,6	2	0,1	147	0,6
Ismeretlen	33	0,1	13	0,6	46	0,2
Összesen	21 844	100,0	1 891	100,0	23 735	100,0

E táblán a sellyei járás népességének iskolai végzettség szerinti megoszlására vonatkozó adatokat tüntettük fel cigány- nem cigány bontásban. A különbségek feltűnőek. A cigányoknak több mint a fele most is analfabéta. Azok is, akik iskolában jártak, lényegében az általános iskola alsó tagozatát fejezték be, mert hisz ennél magasabb iskolai végzettsége csak kb. 10 %-nak van. Ezeknek az adatoknak jelentőségét még jobban kiemeli a nem cigányokkal való összehasonlítás. A 7 éven felüli népességnek a járásban 8 %-a cigány és ez a 8 % adja az analfabétáknak több, mint a felét. Abban a jelenségben tehát, hogy a járási arányszám

az országos felett van, döntő szerepe van a népesség egy tizedét sem képező cigányságnak.

Az analfabéták aránya azonban eltérő a cigányok különböző csoportjainál. A nők között arányuk magasabb (59,6 %), mint a férfiak között (44,2 %), a cigánytelepen élők között gyakoribb (60,7 %), mint a faluban élők között (42,2 %) De ezeknél is nagyobbak az eltérések korcsoportonként:

7 - 14 éves	42,8
15 - 39 "	45,1
40 - 59 "	72,8
60 - X "	86,1

Ezek az adatok idősorként is felfoghatók és mutatják az iskolai oktatás hatékonyságának változását. Az utóbbi két évtized oktatásügye igen sokat tett a cigányok kulturális felemelkedése érdekében, ami részben tükröződik is az adatokban. E fejlődés ellenére is 1960-ban a járásban még az volt a helyzet, hogy a cigányok fele analfabéta maradt, illetve, hogy 97 %-uk még nem végezte el az általános iskolát. Az általános iskola elvégzése nélkül pedig ma már semmiféle szakképzettség megszerzése nem lehetséges. Így nemcsak a mostani produktív korúak, hanem a felnövekvő cigány nemzedékek is, mint cigány népcsoport, a társadalom legrosszabb anyagi viszonyok között élő tagjai maradnak és viselik annak minden következményét.

A problémák fennállnak a községekben élő népességnél is, de még inkább a zárt cigányközösségek tagjainál, ahol az analfabéták aránya minden kategóriában több mint 10 %-kal nagyobb, mint a falun élőknel.

E/ A NÉPESSÉG ÉS A KERESŐK MEGOSZLÁSA NÉPGAZDASÁGI ÁGANKÉNT

A népességre vonatkozó mutatók között a népgazdasági ágankénti megoszlás igen fontos mutató, mert messzemenő következtetéseknek lehet az alapja. Ebben az esetben azonban ennek nem tulajdonítunk olyan nagy jelentőséget, mert a kereső tevékenység (de különösen a munkahely) a cigányoknál esetleges. Hosszu időt egy helyen kevesen töltenek. Így az adatgyűjtés időpontjában fennállott helyzetből általánosítható következtetéseket levonni még nem lehet.

Aktiv kereső tevékenységet a nem cigány férfiaknak 80, a cigányoknak pedig 70 %-a folytat. Így a különbség nem tűnik nagyknak, figyelembevéve, hogy az adatgyűjtés télen történt. Ugyanez az arány a nőknél 37, illetve 24 %. A cigány nők arányszáma lényegesen kisebb, de ezt is fenntartással kell fogadni, mert részben automatikusan történt ez a besorolás a mezőgazdasági népességnél. Ipari vagy egyéb népgazdasági ághoz tartozó kereső cigány nő igen kevés van (a keresők 10-12 %-a).

(A két csoport népgazdasági ágankénti megoszlását a mellékletek tartalmazzák).

4. A termékenység alakulása a két népcsoportnál

A sellyei járásban 1960-ban a cigányoknak 96, 1961-ben pedig 109 gyermeke született, azaz évente átlagosan 102 gyermek. Ugyanez az adat a nem cigányoknál 356. Ezeknek az átlagoknak az 1960. évi népességszámhoz való viszonyát tekintjük a nyers születési arányszámnak. Ez a cigányoknál 42,6, a nem cigányoknál pedig 14,2 ‰ volt. A cigányok születési arányszáma tehát háromszorosa a nem cigányokénak. A termékenységi arányszám pedig a cigányoknál (951 15-49 éves nő) 172,6, a nem cigányoknál pedig 62,2 ‰. E két arányszám közötti különbség tehát már valamivel kisebb, mint a nyers arányszámoké, ami a korösszetétel eltéréseinek következménye.

Azok a társadalmi, gazdasági okok, amelyek meghatározzák a szülési kedvet, befolyásolják a korcsoportonkénti termékenységet is.

A korcsoportos termékenységi arányszámok a következők:

Korcsoport	Cigány	Nem cigány
15 - 19	216,7	73,3
20 - 24	300,0	161,1
25 - 29	212,3	106,1
30 - 39	138,7	40,5
40 - 49	22,7	3,9

A termékenység általános mutatója szerint is eltérés van a két csoport között. Ezek az adatok arra hívják fel a figyelmet, hogy ez a különbség a fiatal és az idősebb nők korcsoportjában a legnagyobb. A cigányoknál a szülés ugyanis

fiatalabb korban kezdődik és aránylag tovább tart. Erre a tényre egyébként a következő adatok is felhívják a figyelmet, mert ezek korcsoportonként szemléltetik az átlagos gyermekszámot, illetőleg a még nem szült nők arányát:

Korcsoport	Cigány	Nem cigány	Még nem szült	
	nők átlagos gyermek- száma		cigány	nem cigány
			nők aránya	
0 - 14	0,000	0,000	100,0	100,0
15 - 19	0,375	0,106	70,0	90,5
20 - 24	1,440	0,986	30,0	35,9
25 - 29	3,047	1,748	13,2	14,0
30 - 39	4,064	2,234	7,7	10,8
40 - 49	5,027	2,532	12,7	9,4
50 - 59	5,586	2,607	8,0	12,3
60 - x	5,542	2,777	8,6	13,3

A termékenység különbségei általában két tényezőre vezethetők vissza:

a/ a szüléstől való tartózkodásra,

b/ a sok szüléstől való tartózkodásra.

A jelen esetben, mint ez a táblázatból is kitűnik, az első tényező tekintetében lényeges különbségek nincsenek. A még nem szült nők aránya a 30-39 évesek korcsoportjában gyakorlatilag már eléri a minimumot. Az ezután következő korcsoportok (hullámozó) arányszáma valószínűleg inkább a halandóság befolyása alatt áll. A két csoport között e téren lévő különbségek tehát szinte jelentéktelenek. A nem cigányoknál a szülés később indul meg, mint ez egyéb adatokból is kitűnik, de a szülési kedv lényegében egyforma. Mivel a cigányoknál szégyen egy nőre nézve, ha nem szül, külön tanulmányozást érdemelne a 30 éven felüli még nem szült nők helyzete.

Sokkal nagyobbak az eltérések a másik tényező tekintetében. Amíg a nem cigányoknál a gyermek utáni vágy általában egy, esetleg két gyermek utáni vágyat jelent, addig a cigány nők már 25-29 éves korukban szaporulatot is produkálnak. Erre a nem cigányoknál lényegében csak 10 évvel később kerül sor.

Érdekes megfigyelni, hogy amíg a nem cigányoknál a termékenység csökkenő tendenciát mutat, addig a cigányoknál stabil. Ezt abból következtethet-

jük, hogy a cigányoknál a 60 éven felüliek gyermekszáma azonos az 50-59 évesekével, amihez felzárkózik a 40-49 éveseké is. Bár az utóbbiak átlagos gyermekszáma kisebb, de mint az előző táblázat adataiból kitűnik, még ez a korcsoport is termékeny. A nem cigányoknál ellenben szisztematikus csökkenés következett be évtizedről-évtizedre, annak ellenére, hogy itt a termékenység úgy is alacsony, mert hisz minden befejezett termékenységtű csoport termékenysége a felét sem éri el a cigányokénak.

Mivel ilyen nagyok a különbségek, hasznos lenne az újszülöttek ill. a szülők demográfiai elemzése is. Ezt azonban itt mellőzzük, mert az 1960-ban és az 1961-ben született csecsemőkkel és szüleikkel a már idézett tanulmányomban részletesebben foglalkoztam. Az abban szereplő főbb adatokat szervesen egészítik ki a mellékletben szereplő, többféle csoportosítást tartalmazó táblázatok.

5. A családok megoszlása a gyermekek száma szerint

A termékenységre jellemző lehet az is, hogy a népszámlálás idejében a családok gyermekszám szerinti megoszlása hogyan alakult. A sellyei járásban a népesség vizsgált két kategóriájában a megoszlás a következő:

Megnevezés	A cigány	A nem cigány
	családok megoszlása gyermekszáma szerint	
Nincs gyermek	14,9	35,7
1 gyermekkel élő családok	28,9	33,0
2 " " "	20,3	20,1
3 " " "	14,2	6,7
4 és több " " "	21,7	4,5
Összesen	100,0	100,0

Bár ezekben az adatokban nemcsak a termékenységben és a házassági szokásokban lévő különbségek jutnak kifejezésre (mert csak a szülőkkel együtt-élő gyermekek számát foglalják magukban), a különbséget jól érzékeltetik.

6. A népesség megoszlása lakásnagyság szerint

A cigány és a nem cigány népesség lakásnagyság szerinti megoszlása még nagyobb szélsőségeket mutat, mint amilyen eltéréseket eddig láttunk. Mindkét csoportra jellemző, hogy a legnagyobb hányad szoba-konyhás lakásban él (a cigányoknak 39,3, a nem cigányoknak 50 %-a). A nagy különbség abban van, hogy a nem cigányok másik része ennél nagyobb lakásban lakik, a cigányok tulnyomó többsége pedig ennél kisebbben. A cigányok 30 %-a lakik ideiglenes vagy mozgó létesítményben. Ez az arány a cigánytelepeken élő népességnél több mint 50 %. A két lakószobás lakás a cigánytelepeken alig fordul elő (1 %). Figyelembe véve, hogy a cigány családok lényegesen népesebbek, mint a nem cigányok, a különbség még nagyobb. A falun élő cigányoknak mintegy 10 %-a él 2 szobás vagy annál nagyobb lakásban, míg a nem cigányoknál ez az arány 33 %.

7. Források és megjegyzések

1. M. Statisztikai Közlemények. Új folyam. IX. kötet. Bpest, 1895. 10. old.
2. Dr. Gesztelyi Nagy László: A magyarországi cigánykérdés rendezése c. kiadványában (Kecskemét, 1940) ismerteti Kemény Gábor feltevését (19. oldal), aki a cigányok 1930. évi számát kb. 100 000 főre becsüli. Itt (23. old.) találjuk meg Drózdý Győző becslését is, aki szerint 1938-ban Magyarországon 130-150 000 cigány élt.
Dr. Gesztelyi Nagy László a cigányok 1929. évi számát 80-100 000-re teszi. A cigányügy rendezése. Községi Közlöny 1929. 315. oldal.
3. Ezzel részletesebben foglalkozik Dr. Hoóz István: A cigányok születési jellegzetességei a sellyei járásban. Demográfia, 1964. 2. sz. 230-244. oldal.
4. Ezeket is a cigányok közé sorolhatjuk, mert azoknak a nem cigányoknak a száma, akik cigányul is tudnak, gyakorlatilag elhanyagolható.
5. Az anyanyelvi bevallás alapján megkísérelhetjük a falun élő cigányok országos számának meghatározását. Abból a feltevésből kiindulva, hogy a népszámlálás során a községekben talált 20 582 cigány anyanyelvű a cigányok tényleges számának 22,8 %-a, a falun élő cigányság számát kb. 90 000 főre becsülhetjük.
6. L. Dr. Hoóz István már idézett tanulmányát.
7. M. Statisztikai Közlemények. Új folyam. IX. kötet, Bpest, 1895. 25. ^xold.
8. 1960. évi népszámlálás 13. kötet. 4-5. old. Az 1890. évi korösszetétel némileg eltér a 9. oldalon közölt adatoktól, mert ez a kiadvány már módosított adatokat közölt.
9. M. Statisztikai Közlemények. Új folyam. IX. kötet. Bpest, 1895. 44-45. old.

10. Az 1893. évi összeírás külön kitért a törvénytelen házasságok tudakolására is. A válaszokból kitűnt, hogy a férfiak között a törvényes házások aránya 16,3 %, a törvényteleneké pedig 28,2 % volt Baranya megyében. A kettő együtt (44,5 %) kb. megegyezik a nem cigány férfi népesség házas arányával. A törvényes és a törvénytelen forma erkölcsi, gazdasági, a család belső élete stb. tekintetében semmiféle különbséget nem mutat. Az etikai alapot végeredményben ezek az életközösségek sem nélkülözik, mert rendszerint hosszú évekig vagy évtizedekig tartanak. Ez az összetartozás nem kényszer, vagy külső formalitások eredménye, hanem változatlan belső vonzalom következménye.

8. Táblázatok

1. A NÉPESÉG SZÁMA ÉS MEGOSZTLÁSA KÖZSÉGENKÉNT A SELLYEI JÁRÁSBAN
1960. I. 1.

	Cigány		Nem cigány		Összesen
	számban	%-ban	számban	%-ban	
Adorjás	9	3,5	251	96,5	260
Baranyahidvég	33	14,0	264	86,0	307
Besence	17	7,4	212	92,6	229
Bogádmindszent	298	40,8	432	59,2	730
Bogdása	18	3,1	561	96,9	579
Bűrös	15	6,7	210	93,3	225
Csányoszló	61	6,2	925	93,8	986
Drávafok	7	0,9	740	99,1	747
Drávaiványi	13	3,9	321	96,1	334
Drávakeresztur	-	-	421	100,0	421
Drávasztára	16	1,6	998	98,4	1 014
Endrőc	4	0,7	543	99,3	547
Felsőszentnárton	2	0,1	1 936	99,9	1 938
Gilvánfa	325	56,3	252	43,7	577
Gyöngyfa	-	-	253	100,0	253
Gyöngyösmellék	196	32,2	413	67,8	609
Hegyszentmárton	25	3,6	671	96,4	696
Hirics	57	11,2	453	88,8	510
Kákics	45	9,5	427	90,5	472
Kemse	22	10,6	186	89,4	208
Kétujfalu	-	-	883	100,0	883
Királyegyháza	36	2,8	1 267	97,2	1 303
Kisasszonyfa	10	2,7	355	97,3	365
Kisszentmárton	58	11,2	458	88,8	516
Kórós	8	1,7	476	98,3	484
Luzsok	7	3,0	228	97,0	235
Magyarmecske	14	3,0	447	97,0	461
Magyartelek	35	14,2	273	85,8	318
Markóc	16	8,8	165	91,2	181
Marócsa	67	23,1	223	76,9	290
Monosokor	11	11,8	82	88,2	93
Nagycsány	29	13,1	193	86,9	222
Okorág	4	1,2	319	98,8	323
Ózdfalu	9	2,7	328	97,3	337
Páprád	84	24,6	257	75,4	341
Pettend	81	31,4	177	68,6	258
Piskó	147	28,2	328	71,8	475
Révfa	122	47,7	134	52,3	256
Sámod	16	5,0	304	95,0	320
Sellye	121	4,8	2 378	95,2	2 499
Sósvertike	30	8,8	313	91,2	343
Sumony	67	7,4	839	92,6	906
Szörény	12	7,5	148	92,5	160
Teklafalu	6	1,2	502	98,8	508
Vajszló	157	8,7	1 649	91,3	1 806
Várad	13	5,9	207	94,1	220
Vejti	-	-	376	100,0	376
Zaláta	50	7,1	653	92,9	703
Zádor	18	3,0	579	97,0	597
Összesen	2 391	8,7	25 030	91,3	27 421

2. A CIGÁNY NÉPESSÉG MEGOSZTLÁSA KÖZSÉGENKÉNT
1960. I. I.

Sellyei járás	Község			Település			Összesen		
	ffi	nő	együtt	ffi	nő	együtt	ffi	nő	együtt
Adorjás	6	3	9	-	-	-	6	3	9
Baranyahidvég	21	12	33	-	-	-	21	12	33
Besence	9	8	17	-	-	-	9	8	17
Bogádmindszent	10	7	17	137	144	281	147	151	298
Bogdása	8	10	18	-	-	-	8	10	18
Bűrös	6	9	15	-	-	-	6	9	15
Csányoszró	27	34	61	-	-	-	27	34	61
Drávafok	3	4	7	-	-	-	3	4	7
Drávaiványi	-	-	-	4	9	13	4	9	13
Drávakeresztur	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Drávasztára	6	10	16	-	-	-	6	10	16
Endrőc	3	1	4	-	-	-	3	1	4
Felsőszentmárton	1	1	2	-	-	-	1	1	2
Gilvánfa	-	-	-	155	170	325	155	170	325
Gyöngyfa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gyöngyösmellék	6	6	12	84	100	184	90	106	196
Hegyszentmárton	17	8	25	-	-	-	17	8	25
Hirics	10	11	21	15	21	36	25	32	57
Kákics	-	-	-	25	20	45	25	20	45
Kemse	-	-	-	7	15	22	7	15	22
Kétujfalu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Királyegyháza	17	19	36	-	-	-	17	19	36
Kisasszonyfa	5	5	10	-	-	-	5	5	10
Kisszentmárton	27	31	58	-	-	-	27	31	58
Kórós	4	4	8	-	-	-	4	4	8
Luzsok	4	3	7	-	-	-	4	3	7
Magyarmecske	7	7	14	-	-	-	7	7	14
Magyartelek	15	20	35	-	-	-	15	20	35
Markóc	5	11	16	-	-	-	5	11	16
Marócsa	27	21	48	10	9	19	37	30	67
Monosokor	3	8	11	-	-	-	3	8	11
Nagycsány	8	6	14	6	9	15	14	15	29
Okorág	2	2	4	-	-	-	2	2	4
Ózdfalu	4	5	9	-	-	-	4	5	9
Páprád	-	-	-	45	39	84	45	39	84
Pettend	11	10	21	29	31	60	40	41	81
Piskó	54	64	118	15	14	29	69	78	147
Révfa	1	5	6	51	65	116	52	70	122
Sámod	5	11	16	-	-	-	5	11	16
Sellye	54	46	100	13	8	21	67	54	121
Sósvertike	14	16	30	-	-	-	14	16	30
Sumony	-	-	-	32	35	67	32	35	67
Szörény	4	8	12	-	-	-	4	8	12
Teklafalu	4	2	6	-	-	-	4	2	6
Vajszló	65	92	157	-	-	-	65	92	157
Várad	5	7	12	-	1	1	5	8	13
Vejtő	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zaláta	27	23	50	-	-	-	27	23	50
Zádor	-	-	-	9	9	18	9	9	18
Összesen	505	550	1 055	637	699	1 336	1 142	1 249	2 391

3. AZ ÉLVESZÜLÖTTEK MEGOSZLÁSA AZ APA KORÉVE SZERINT

Az apa koréve	Cigány		Nem cigány	
	1960	1961	1960	1961
19	1	2	3	5
20	5	3	5	3
21	4	7	12	7
22	4	11	12	10
23	3	5	18	15
24	7	3	16	25
25	1	2	26	23
26	6	5	21	23
27	-	4	32	23
28	3	3	34	45
29	3	4	13	22
30	7	4	17	13
31	1	3	17	15
32	3	3	18	18
33	-	2	12	17
34	-	2	15	11
35	2	-	12	7
36	1	1	8	7
37	1	2	8	8
38	-	1	7	6
39	1	1	6	5
40	-	-	8	5
41	-	1	3	5
42	-	2	-	-
43	-	2	2	2
44	-	1	1	2
45	-	3	5	-
46	-	-	2	2
47	-	1	1	1
48	-	-	3	-
49	-	1	-	-
50	-	-	1	-
51	1	-	1	1
52	-	-	1	1
53	-	-	2	-
54	-	-	-	1
55	-	-	2	-
Összesen	54	79	344	318

4. AZ ÉLVESZÜLÖTTEK MEGOSZTLÁSA NEM ÉS AZ ANYA KORÉVE SZERINT
1960

Az anya koréve	Cigány			Nem cigány		
	fiu	leány	együtt	fiu	leány	együtt
15 éven aluli	-	-	-	-	-	-
15	3	1	4	1	1	2
16	1	-	1	3	3	6
17	2	1	3	4	7	11
18	3	7	10	10	8	18
19	3	6	9	16	11	27
20	-	5	5	18	14	32
21	4	1	5	18	11	29
22	2	5	7	12	10	22
23	3	1	4	15	18	33
24	-	5	5	12	5	17
25	1	4	5	11	6	17
26	1	4	5	11	7	18
27	3	2	5	12	10	22
28	4	-	4	6	14	20
29	1	4	5	4	15	19
30	1	2	3	5	7	12
31	-	2	2	5	6	11
32	-	1	1	11	6	17
33	4	2	6	5	5	10
34	-	2	2	4	1	5
35	-	1	1	3	2	5
36	1	-	1	3	2	5
37	1	-	1	2	3	5
38	1	-	1	2	2	4
39	-	1	1	2	1	3
40	-	-	-	1	2	3
41	-	-	-	2	-	2
Összesen	39	57	96	200 ^{a/}	176	376 ^{a/}

a/ Ebből 1 nő 47 éves korában szült.

5. AZ ÉLVESZÜLÖTTEK MEGOSZTLÁSA NEM ÉS AZ ANYA KORÉVE SZERINT
1961

Az anya koréve	Cigány			Nem cigány		
	fiu	leány	együtt	fiu	leány	együtt
15 éven aluli	-	-	-	-	-	-
15	3	-	3	1	-	1
16	3	2	5	2	1	3
17	-	5	5	6	10	12
18	3	2	5	16	10	26
19	3	4	7	10	11	21
20	5	4	9	16	13	29
21	1	4	5	9	13	22
22	2	6	8	14	9	23
23	-	7	7	11	15	26
24	3	2	5	9	11	20
25	4	3	7	16	18	24
26	3	2	5	11	7	18
27	1	2	3	7	7	14
28	3	1	4	7	3	10
29	1	1	2	5	4	9
30	-	3	3	9	10	19
31	3	3	6	5	3	8
32	-	1	1	2	4	6
33	1	1	2	4	5	9
34	-	1	1	7	3	10
35	1	1	2	5	5	10
36	-	1	1	2	2	4
37	4	1	5	2	1	3
38	-	-	-	1	1	2
39	-	3	3	1	2	3
40	-	2	2	13	2	3
41	1	-	1	1	1	2
42	-	1	1	-	-	-
43	-	1	1	-	-	-
Összesen	45	64	109	180	157	337

6. AZ ÉLVESZÜLÖTTEK MEGOSZTLÁSA A SZÜLÖTTEK

Az anya koréve	Cigány							
	1960				1961			
	1.	2-3.	4-x	Össze- sen	1.	2-3.	4-x	Össze- sen
15 éven aluli	-	-	-	-	-	-	-	-
15	4	-	-	4	3	-	-	3
16	1	-	-	1	5	-	-	5
17	1	2	-	3	1	4	-	5
18	6	4	-	10	3	2	-	5
19	2	7	-	9	2	4	1	7
20	1	4	-	5	2	7	-	9
21	2	3	-	5	2	3	-	5
22	-	5	2	7	-	6	2	8
23	1	3	-	4	1	5	1	7
24	-	5	-	5	-	4	1	5
25	1	2	2	5	1	3	3	7
26	1	2	2	5	1	-	4	5
27	-	1	4	5	-	2	1	3
28	1	-	3	4	-	1	3	4
29	-	1	4	5	-	-	2	2
30	-	1	2	3	1	-	2	3
31	-	-	2	2	1	2	3	6
32	-	-	1	1	-	-	1	1
33	-	1	5	6	-	-	2	2
34	1	1	-	2	-	-	1	1
35	-	-	1	1	-	-	2	2
36	-	-	1	1	-	-	1	1
37	-	-	1	1	-	-	5	5
38	-	-	1	1	-	-	-	-
39	-	-	1	1	-	-	2	3
40	-	-	-	-	-	1	1	2
41	-	-	-	-	-	-	1	1
42	-	-	-	-	-	-	1	1
43	-	-	-	-	-	-	1	1
Összesen	22	42	32	96	23	45	41	109

a/ Ebből 1 nő 47 éves korában szült.

SZÜLÉSI SORSZÁMA ÉS AZ ANYA KORÉVE SZERINT

Nem cigány								Az anya koréve
1960				1961				
1.	2-3.	4-x	Össze- sen	1.	2-3.	4-x	Össze- sen	
-	-	-	-	-	-	-	-	15 éven aluli
2	-	-	2	1	-	-	1	15
5	1	-	6	3	-	-	3	16
9	2	-	11	9	3	-	12	17
15	3	-	18	23	3	-	26	18
21	6	-	27	19	2	-	21	19
25	7	-	32	20	8	1	29	20
17	12	-	29	16	6	-	22	21
13	9	-	22	10	13	-	23	22
8	24	1	33	8	17	1	26	23
7	9	1	17	4	14	2	20	24
4	13	-	17	8	14	2	24	25
3	7	8	18	-	16	2	18	26
3	17	2	22	3	10	1	14	27
3	9	8	20	3	5	2	10	28
4	12	3	19	2	6	1	9	29
-	8	4	12	3	12	4	19	30
2	4	5	11	-	4	4	8	31
-	13	4	17	2	3	1	6	32
3	4	3	10	2	3	4	9	33
-	3	2	5	2	7	1	10	34
-	1	4	5	1	3	6	10	35
1	2	2	5	-	2	2	4	36
1	1	3	5	-	1	2	3	37
-	1	3	4	-	-	2	2	38
-	1	2	3	-	1	2	3	39
-	-	3	3	1	-	2	3	40
-	1	1	2	-	2	-	2	41
-	-	-	-	-	-	-	-	42
-	-	-	-	-	-	-	-	43
146	169	61	376 ^{a/}	140	155	42	337	Összesen

7. AZ ÉLVESZÜLETÉSEK SZÁMA AZ ANYA KORÉVE SZERINT
7.1 1960

Az anya koréve	Házasságból		Házasságon kívül		Összesen	
	Cigány	Nem cigány	Cigány	Nem cigány	Cigány	Nem cigány
15 éven aluli	-	-	-	-	-	-
15	1	1	3	1	4	2
16	1	6	-	-	1	6
17	-	9	3	2	3	11
18	7	16	3	2	10	18
19	5	25	4	2	9	27
20	4	30	1	2	5	32
21	1	26	4	3	5	29
22	6	20	1	2	7	22
23	3	33	1	-	4	33
24	2	16	3	1	5	17
25	4	14	1	3	5	17
26	2	17	3	1	5	18
27	3	21	2	1	5	22
28	3	17	1	3	4	20
29	4	17	1	2	5	19
30	2	11	1	1	3	12
31	1	9	1	2	2	11
32	-	17	1	-	1	17
33	3	9	3	1	6	10
34	-	5	2	-	2	5
35	-	4	1	1	1	5
36	-	5	1	-	1	5
37	1	4	-	1	1	5
38	1	4	-	-	1	4
39	-	2	1	1	1	3
40	-	3	-	-	-	3
41	-	2	-	-	-	2
Összesen	54	344 ^{a/}	42	32	96	376

a/ Ebből 1 nő 47 éves korában szült.

7. AZ ÉLVESZÜLETÉSEK SZÁMA AZ ANYA KORÉVE SZERINT (folytatás)
7.2 1961

Az anya koréve	Házasságból		Házasságon kívül		Összesen	
	Cigány	Nem cigány	Cigány	Nem cigány	Cigány	Nem cigány
15 éven aluli	-	-	-	-	-	-
15	1	-	2	1	3	1
16	3	2	2	1	5	3
17	2	10	3	2	5	12
18	3	25	2	1	5	26
19	5	20	2	1	7	21
20	7	26	2	3	9	29
21	4	22	1	-	5	22
22	5	22	3	1	8	23
23	6	25	1	1	7	26
24	4	19	1	1	5	20
25	5	24	2	-	7	24
26	5	17	-	1	5	18
27	3	14	-	-	3	14
28	2	8	2	2	4	10
29	1	9	1	-	2	9
30	3	18	-	1	3	19
31	6	7	-	1	6	8
32	1	6	-	-	1	6
33	1	8	1	1	2	9
34	1	10	-	-	1	10
35	2	10	-	-	2	10
36	1	4	-	-	1	4
37	4	3	1	-	5	3
38	-	2	-	-	-	2
39	1	2	2	1	3	3
40	-	3	2	-	2	3
41	1	2	-	-	1	2
42	1	-	-	-	1	-
43	1	-	-	-	1	-
Összesen	79	318	30	19	109	427

**8. SZÜLÉSI SORSZÁM A GYERMEKEK NEME. ÉLETKÉPESSÉGE
ES SZÁRMAZÁSA SZERINT**

1960

8.1 Cigányok

Az anya összes szüléseinek száma	Összes	Ebből		Házasságból szülöttek			
		élve	halva	összesen	Ebből élve		
					együtt	fiu	leány
	születések száma						
1	22	22	-	10	10	5	5
2	25	25	-	13	13	3	10
3	17	17	-	11	11	3	8
4	10	10	-	6	6	1	5
5	6	6	-	4	4	2	2
6	9	9	-	7	7	4	3
7	3	3	-	1	1	1	-
8	1	1	-	-	-	-	-
9	1	1	-	1	1	-	1
10	1	1	-	1	1	1	-
11	1	1	-	-	-	-	-
Összesen	96	96	-	54	54	20	34

Az anya összes szüléseinek száma	Házasságon kívül szülöttek			
	Összesen	Ebből		
		együtt	fiu	leány
1	12	12	7	5
2	12	12	7	5
3	6	6	2	4
4	4	4	-	4
5	2	2	1	1
6	2	2	1	1
7	2	2	1	1
8	1	1	-	1
9	-	-	-	-
10	-	-	-	-
11	1	1	-	1
Összesen	42	42	19	23

**8. SZÜLÉSI SORSZÁM A GYERMEKEK NEME, ÉLETKÉPESSÉGE
ÉS SZÁRMAZÁSA SZERINT**

¹⁹⁶¹
8.2 Cigányok

Az anya összes szüléseinek száma	Ösz- szes	Ebből		Házasságból szülöttek						
		élve-	halva	össze- sen	Ebből					
					élve			halva		
					együtt	fiu	leány	együtt	fiu	leány
1	23	23	-	14	14	8	6	-	-	-
2	31	29	2	22	20	8	12	2	-	2
3	16	15	1	10	10	1	9	-	-	-
4	11	11	-	10	10	3	7	-	-	-
5	8	8	-	8	8	4	4	-	-	-
6	4	4	-	4	4	2	2	-	-	-
7	5	5	-	3	3	-	3	-	-	-
8	5	5	-	2	2	1	1	-	-	-
9	3	3	-	2	2	1	1	-	-	-
10	1	1	-	1	1	-	1	-	-	-
11	1	1	-	1	1	-	1	-	-	-
12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	3	3	-	3	3	3	-	-	-	-
14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	1	1	-	1	1	1	-	-	-	-
Összesen	112	109	3	81	79	32	47	2	-	2

Az anya összes szüléseinek száma	Házasságon kívül szülöttek						
	össze- sen	Ebből					
		élve			halva		
		együtt	fiu	leány	együtt	fiu	leány
1	9	9	5	4	-	-	-
2	9	9	3	6	-	-	-
3	6	5	3	2	1	-	1
4	1	1	-	1	-	-	-
5	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	-	-	-	-	-
7	2	2	1	1	-	-	-
8	3	3	1	2	-	-	-
9	1	1	-	1	-	-	-
10	-	-	-	-	-	-	-
11	-	-	-	-	-	-	-
12	-	-	-	-	-	-	-
13	-	-	-	-	-	-	-
14	-	-	-	-	-	-	-
15	-	-	-	-	-	-	-
Összesen	31	30	13	17	1	-	1

**8. SZÜLÉSI SORSZÁM A GYERMEKEK NEME, ÉLETKÉPESSÉGE
ÉS SZÁRMAZÁSA SZERINT (folytatás)**

1960
8.3 Nem cigányok

Az anya összes szüléseinek száma	Ösz- szes	Ebből		Házasságból szülöttek						
				össze- sen	Ebből					
		élve-	halva		élve			halva		
	születések száma				együtt	fiu	leány	együtt	fiu	leány
1	146	146	-	129	129	72	57	-	-	-
2	121	120	1	116	115	57	58	1	1	-
3	49	49	-	46	46	23	23	-	-	-
4	33	31	2	32	30	16	14	2	-	2
5	10	10	-	8	8	7	1	-	-	-
6	4	4	-	4	4	1	3	-	-	-
7	5	5	-	2	2	2	-	-	-	-
8	3	3	-	3	3	2	1	-	-	-
9	3	3	-	3	3	1	2	-	-	-
10	1	1	-	1	1	1	-	-	-	-
11	2	2	-	2	2	2	-	-	-	-
12	2	2	-	1	1	1	-	-	-	-
Összesen	379	376	3	347	344	185	159	3	1	2

Az anya összes szüléseinek száma	Házasságon kívül szülöttek							
	összesen	Ebből						
		élve			halva			
		együtt	fiu	leány	együtt	fiu	leány	
1	17	17	10	7	-	-	-	-
2	5	5	1	4	-	-	-	-
3	3	3	2	1	-	-	-	-
4	1	1	-	1	-	-	-	-
5	2	2	2	-	-	-	-	-
6	-	-	-	-	-	-	-	-
7	3	3	-	3	-	-	-	-
8	-	-	-	-	-	-	-	-
9	-	-	-	-	-	-	-	-
10	-	-	-	-	-	-	-	-
11	-	-	-	-	-	-	-	-
12	1	1	-	1	-	-	-	-
Összesen	32	32	15	17	-	-	-	-

**8. SZÜLÉSI SORSZÁM A GYERMEKEK NEME, ÉLETKÉPESSÉGE
ÉS SZÁRMAZÁSA SZERINT (folytatás)**

1961

8.4 Nem cigányok

Az anya összes szüléseinek száma	Ösz- szes	Ebből		Házasságból szülöttek						
		élve-	halva	Össze- sen	Ebből					
					élve			halva		
	születések száma				együtt	fiu	leány	együtt	fiu	leány
1	140	140	-	130	130	73	57	-	-	-
2	123	121	2	117	116	59	57	1	-	1
3	34	34	-	33	33	17	16	-	-	-
4	22	22	-	21	21	10	11	-	-	-
5	10	10	-	8	8	6	2	-	-	-
6	5	4	1	5	4	1	3	1	1	-
7	3	3	-	3	3	2	1	-	-	-
8	1	1	-	1	1	-	1	-	-	-
9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	1	1	-	1	1	1	-	-	-	-
11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	1	1	-	1	1	1	-	-	-	-
Összesen	340	337	3	320	318	170	148	2	1	1

Az anya összes szüléseinek száma	Házasságon kívül szülöttek						
	összesen	Ebből					
		élve			halva		
		együtt	fiu	leány	együtt	fiu	leány
1	10	10	5	5	-	-	-
2	6	5	4	1	1	1	-
3	1	1	-	1	-	-	-
4	1	1	1	-	-	-	-
5	2	2	-	2	-	-	-
6	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	-	-	-	-	-
8	-	-	-	-	-	-	-
9	-	-	-	-	-	-	-
10	-	-	-	-	-	-	-
11	-	-	-	-	-	-	-
12	-	-	-	-	-	-	-
13	-	-	-	-	-	-	-
Összesen	20	19	10	9	1	1	-

9. AZ UJSZÜLÖTTEK MEGOSZLÁSA AZ ANYA

Sor- szám		A végzett osztályok száma							
		1	2	3	4	5	6	7	8

Cigány

1.	1960 házasságból	1	5	3	5	2	4	1	4
2.	házasságon								
	kivül	-	2	2	1	1	-	1	-
3.	Összesen	1	7	5	6	3	4	2	4
4.	1961 házasságból	-	1	3	15	6	3	1	3
5.	házasságon								
	kivül	-	2	1	1	2	1	-	1
6.	Összesen	-	3	4	16	8	4	1	4
7.	1960 + 1961	1	10	14	22	11	8	3	8
8.	%	0,5	4,8	6,7	10,6	5,3	3,8	1,4	3,8

Nem cigány

9.	1960 házasságból	-	-	9	15	8	107	34	147
10.	házasságon								
	kivül	1	1	3	5	1	5	-	9
11.	Összesen	1	1	12	20	9	112	34	156
12.	1961 házasságból	-	1	4	11	7	98	35	144
13.	házasságon								
	kivül	-	1	1	2	3	5	1	4
14.	Összesen	-	2	5	13	10	103	36	148
15.	1960 + 1961	1	3	17	33	19	215	70	304
16.	%	0,1	0,4	2,4	4,6	2,6	29,9	9,7	43,3

10. AZ UJSZÜLÖTTEK MEGOSZLÁSA AZ APA

Sor- szám		A végzett osztályok száma							
		1	2	3	4	5	6	7	8

Cigány

1.	1960	2	5	3	4	2	2	2	5
2.	1961	2	5	4	11	2	8	1	4
3.	Összesen	4	10	7	15	4	10	3	9
4.	%	3,0	7,4	5,2	11,5	3,0	7,4	2,2	6,6

Nem cigány

5.	1960	1	4	6	20	10	147	19	100
6.	1961	-	1	4	14	13	115	27	105
7.	Összesen	1	5	10	34	23	262	46	205
8.	%	0,1	0,7	15,0	5,1	1,9	39,3	6,9	30,7

ÁLTAL VÉGZETT OSZTÁLYOK SZÁMA SZERINT

A végzett osztályok száma								Iskolába nem járt	Össze- sen	Sor- szám
9	10	11	12	13	14	15	16			
Cigány										
-	-	-	-	-	-	-	-	29	54	1.
-	-	-	-	-	-	-	-	35	42	2.
-	-	-	-	-	-	-	-	64	96	3.
-	-	-	-	-	-	-	-	49	81	4.
-	-	-	-	-	-	-	-	23	31	5.
-	-	-	-	-	-	-	-	72	112	6.
-	-	-	-	-	-	-	-	136	208	7.
-	-	-	-	-	-	-	-	65,4	100,0	8.
Nem cigány										
1	4	3	11	1	1	-	-	6	347	9.
-	-	-	2	-	-	-	-	5	32	10.
1	4	3	13	1	1	-	-	11	379	11.
1	-	2	7	1	1	1	1	6	320	12.
1	-	-	-	-	-	-	-	2	20	13.
1	1	2	7	1	1	1	1	8	340	14.
2	5	5	20	2	2	1	1	19	719	15.
0,3	0,7	0,7	2,8	0,3	0,3	0,1	0,1	2,6	100,0	16.

ÁLTAL VÉGZETT OSZTÁLYOK SZÁMA SZERINT

A végzett osztályok száma								Iskolába nem járt	Össze- sen	Sor- szám
9	10	11	12	13	14	15	16			
Cigány										
-	-	-	2	-	-	-	-	27	54	1.
-	-	-	-	-	-	-	-	44	81	2.
-	-	-	2	-	-	-	-	71	135	3.
-	-	-	1,5	-	-	-	-	52,6	100,0	4.
Nem cigány										
3	7	2	14	-	1	-	10	3	347	5.
1	9	2	13	-	-	3	5	8	320	6.
4	16	4	27	-	1	3	15	11	667	7.
0,6	2,4	0,6	4,0	-	0,1	0,4	2,2	1,6	100,0	8.

11. ÉLVESZÜLETÉSEK AZ ANYA ELŐZŐ SZÜLÉSÉNEK IDEJE
1960, 1961

Sor- szám	Szülési sorszám	Második és további szülések együtt	Ebből az előző szülés ideje					
			1 éven belül	1	2	3	4	5

Cigány

1.	1 szülés	-	-	-	-	-	-	-
2.	2 "	55	-	29	15	5	-	3
3.	3 "	31	2	12	12	3	1	-
4.	4 "	21	-	7	10	1	-	-
5.	5 "	14	-	5	6	2	1	-
6.	6 "	13	-	5	5	2	-	1
7.	7 "	8	-	2	4	-	1	1
8.	8 "	6	-	3	-	1	1	1
9.	9 "	4	1	3	-	-	-	-
10.	10 "	2	-	-	1	-	-	1
11.	11 "	2	-	2	-	-	-	-
12.	12 "	-	-	-	-	-	-	-
13.	13 "	3	-	-	1	2	-	-
14.	14 "	-	-	-	-	-	-	-
15.	15 "	1	-	-	1	-	-	-
16.	16 és több	-	-	-	-	-	-	-
17.	Összesen	160	3	68	55	16	4	7

Nem cigány

18.	1 szülés	-	-	-	-	-	-	-
19.	2 "	240	3	54	47	36	30	15
20.	3 "	83	2	20	14	15	11	6
21.	4 "	53	-	15	14	9	6	4
22.	5 "	21	-	6	5	1	2	2
23.	6 "	8	-	4	1	2	-	-
24.	7 "	8	-	5	1	1	-	-
25.	8 "	4	-	2	1	-	1	-
26.	9 "	3	-	-	2	1	-	-
27.	10 "	2	-	-	1	1	-	-
28.	11 "	2	-	-	2	-	-	-
29.	12 "	2	-	1	1	-	-	-
30.	13 "	1	-	1	-	-	-	-
31.	14 "	-	-	-	-	-	-	-
32.	15 "	-	-	-	-	-	-	-
33.	16 és több	-	-	-	-	-	-	-
34.	Összesen	427	5	108	89	66	50	27

SZERINT EGYBEVETVE AZ ANYA SZÜLÉSI SORSZÁMÁVAL

Ebből az előző szülés ideje									Sor- szám
6	7	8	9	10-14	15-19	20-29	30 és több	Isme- retlen	

Cigány

-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.
1	-	-	1	-	1	-	-	-	2.
1	-	-	-	-	-	-	-	-	3.
-	-	1	1	1	-	-	-	-	4.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	11.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	12.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	14.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.
2	-	1	2	1	1	-	-	-	17.

Nem cigány

-	-	-	-	-	-	-	-	-	18.
20	9	8	6	11	1	-	-	-	19.
3	2	6	1	2	1	-	-	-	20.
1	1	-	1	-	2	-	-	-	21.
3	1	1	-	-	-	-	-	-	22.
-	1	-	-	-	-	-	-	-	23.
-	1	-	-	-	-	-	-	-	24.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	25.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	26.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	28.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	29.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	30.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	31.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	32.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.
27	15	15	8	13	4	-	-	-	34.

12. ÉLVESZÜLETÉSEK AZ ANYA ELŐZŐ SZÜLÉSÉNEK IDEJE
1960, 1961

Sor- szám	Az anya korcsoportja	Második és további szülések együtt	Ebből az előző szülés ideje					
			1 éven belül	1	2	3	4	5

Cigány

1.	17 éven aluli	-	-	-	-	-	-	-
2.	17 - 19 éves	24	-	13	7	4	-	-
3.	20 - 24 "	51	2	29	17	2	1	-
4.	25 - 29 "	40	-	14	18	5	-	1
5.	30 - 34 "	24	-	7	8	2	2	3
6.	35 - 39 "	16	1	5	5	2	1	-
7.	40 - 44 "	5	-	-	-	1	-	3
8.	45 - 49 "	-	-	-	-	-	-	-
9.	50 - 54 "	-	-	-	-	-	-	-
10.	55 - 59 "	-	-	-	-	-	-	-
11.	60 és idősebb	-	-	-	-	-	-	-
12.	Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-
13.	Összesen	160	3	68	55	17	4	7

Nem cigány

14.	17 éven aluli	1	-	1	-	-	-	-
15.	17 - 19 éves	19	2	13	4	-	-	-
16.	20 - 24 "	125	3	44	32	28	12	4
17.	25 - 29 "	138	-	30	28	19	22	13
18.	30 - 34 "	93	-	13	13	13	15	6
19.	35 - 39 "	41	-	6	10	3	1	3
20.	40 - 44 "	9	-	1	2	3	-	-
21.	45 - 49 "	1	-	-	-	-	-	-
22.	50 - 54 "	-	-	-	-	-	-	-
23.	55 - 59 "	-	-	-	-	-	-	-
24.	60 és idősebb	-	-	-	-	-	-	-
25.	Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-
26.	Összesen	427	5	108	89	66	50	26

SZERINT EGYBEVETVE AZ ANYA KORCSOPORTJÁVAL

Ebből az előző szülés ideje									Sor- szám
6	7	8	9	10-14	15-19	20-29	30 és több	Isme- retlen	

Cigány

-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.
2	-	-	-	-	-	-	-	-	4.
-	-	-	2	-	-	-	-	-	5.
-	-	1	-	1	-	-	-	-	6.
-	-	-	-	-	1	-	-	-	7.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	11.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	12.
2	-	1	2	1	1	-	-	-	13

Nem cigány

-	-	-	-	-	-	-	-	-	14.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.
2	-	-	-	-	-	-	-	-	16.
9	7	4	3	2	-	-	-	1	17.
10	4	7	4	8	-	-	-	-	18.
6	4	3	1	2	2	-	-	-	19.
-	-	-	-	1	1	-	-	-	20.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	21.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	22.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	23.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	24.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	25.
27	15	15	8	13	4	-	-	1	26.

13. AZ ÉLVESZÜLÖTTEK MEGOSZLÁSA AZ ANYA KORCSOPORTJA
1960, 1961

Sor- szám	Az anya korcsoportja	Szülöttek összesen	Az ujszülöttel együtt az anyának				
			0	1	2	3	4
			gyermeke volt életben				

Cigány

1.	17 éven aluli	13	-	13	-	-	-
2.	17 - 19 éves	39	-	19	16	3	1
3.	20 - 24 "	60	-	10	28	19	3
4.	25 - 29 "	45	-	6	7	8	11
5.	30 - 34 "	27	-	3	3	2	2
6.	35 - 39 "	16	-	-	-	1	1
7.	40 - 44 "	5	-	-	-	1	4
8.	45 - 49 "	-	-	-	-	-	-
9.	50 - 54 "	-	-	-	-	-	-
10.	55 - 59 "	-	-	-	-	-	-
11.	60 és idősebb	-	-	-	-	-	-
12.	Ismeretlen	-	-	-	-	-	-
13.	Összesen	205	-	51	54	34	19

Nem cigány

14.	17 éven aluli	12	-	11	1	-	-
15.	17 - 19 éves	115	-	98	16	1	-
16.	20 - 24 "	253	-	133	94	19	5
17.	25 - 29 "	171	-	35	85	24	19
18.	30 - 34 "	107	-	15	43	22	20
19.	35 - 39 "	44	-	3	11	3	8
20.	40 - 44 "	10	-	2	-	2	2
21.	45 - 49 "	1	-	-	-	-	1
22.	50 és idősebb	-	-	-	-	-	-
23.	Összesen	713	-	197	150	71	55

ÉS AZ ÉLETBENLÉVŐ GYERMEKEK SZÁMA SZERINT

Az újszülöttel együtt az anyának									Sor- szám
5	6	7	8	9	10	11	12	13	
gyermeke volt életben									

Cigány

-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.
8	4	1	-	-	-	-	-	-	4.
8	3	3	3	-	-	-	-	-	5.
1	3	3	3	1	1	1	-	1	6.
-	-	2	1	-	-	-	-	-	7.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	11.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	12.
17	10	9	7	1	1	1	-	1	13.

Nem cigány

-	-	-	-	-	-	-	-	-	14.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.
2	-	-	-	-	-	-	-	-	16.
4	1	2	-	1	-	-	-	-	17.
3	1	2	-	-	-	1	-	-	18.
5	4	3	2	2	1	-	1	1	19.
1	-	-	2	1	-	-	-	-	20.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	21.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	22.
15	6	7	4	4	1	1	1	1	23.

14. AZ ÉLVESZÜLÖTTEK MEGOSZTLÁSA A SZÜLETÉSKORI

Sor- szám	A szülés helye	- 749	750- 999	1 000- 1 499	1 500- 1 999	2 000- 2 499	2 500- 2 749	2 750- 2 999
		gramm a születéskori súly						
1960								
Cigány								
1.	Intézetben	-	-	-	3	8	10	17
2.	Egyéb helyen	1	-	-	-	3	1	9
3.	Összesen	1	-	-	3	11	11	26
Nem cigány								
4.	Intézetben	-	2	2	4	21	14	39
5.	Egyéb helyen	-	-	2	3	-	5	8
6.	Összesen	-	2	4	7	21	19	47
1961								
Cigány								
7.	Intézetben	-	-	1	3	8	8	20
8.	Egyéb helyen	-	-	-	3	1	2	5
9.	Összesen	-	-	1	6	9	10	25
Nem cigány								
10.	Intézetben	-	-	2	6	18	25	46
11.	Egyéb helyen	-	-	-	-	1	2	6
12.	Összesen	-	-	2	6	19	27	52

15. AZ ÉLVESZÜLÖTTEK MEGOSZTLÁSA

Sor- szám	Év	- 749	750- 999	1 000- 1 499	1 500- 1 999	2 000- 2 499	2 500- 2 749	2 750- 2 999
		gramm a születéskori súly						
Cigány								
Fiu								
1.	1960	1	-	-	1	4	4	11
2.	1961	-	-	-	5	3	6	11
3.	Összesen	1	-	-	6	7	10	22
Leány								
4.	1960	-	-	-	2	7	7	15
5.	1961	-	-	1	1	6	4	14
6.	Összesen	-	-	1	3	13	11	29
7.	Fiuk és leányok összesen	1	-	1	9	20	21	51
Nem cigány								
Fiu								
8.	1960	-	1	1	4	7	9	29
9.	1961	-	-	2	1	4	10	27
10.	Összesen	-	1	3	5	11	19	56
Leány								
11.	1960	-	1	3	3	14	10	18
12.	1961	-	-	-	5	15	17	24
13.	Összesen	-	1	3	8	29	27	42
14.	Fiuk és leányok összesen	-	2	6	13	40	46	98

SULY SZERINT, A SZÜLETÉS HELYÉVEL EGYBEVETVE

3 000- 3 249	3 250- 3 499	3 500- 3 749	3 750- 3 999	4 000- 4 249	4 250- 4 499	4 500- 4 999	5 000-	Össze- sen	Sor- szám
gramm a születéskori súly									

1960									
Cigány									
12	6	5	3	-	1	-	-	65	1.
13	-	2	2	-	-	-	-	31	2.
25	6	7	5	-	1	-	-	96	3.
Nem cigány									
65	52	40	27	11	5	5	-	287	4.
47	4	13	1	6	-	-	-	89	5.
112	56	53	28	17	5	5	-	376	6.
1961									
Cigány									
15	12	8	4	1	-	-	-	80	7.
13	-	3	2	-	-	-	-	29	8.
28	12	11	6	1	-	-	-	109	9.
Nem cigány									
64	52	44	26	16	6	2	-	307	10.
10	3	6	1	1	-	-	-	30	11.
74	55	50	27	17	6	2	-	337	12.

A SZÜLETÉSI SULY SZERINT NEMENKÉNT

3 000- 3 249	3 250- 3 499	3 500- 3 749	3 750- 3 999	4 000- 4 249	4 250- 4 499	4 500- 4 999	5 000-	Össze- sen	Sor- szám
gramm a születéskori súly									

Cigány									
Fiu									
10	2	3	3	-	-	-	-	39	1.
10	2	6	2	-	-	-	-	45	2.
20	4	9	5	-	-	-	-	84	3.
Leány									
15	4	4	2	-	1	-	-	57	4.
18	10	5	4	1	-	-	-	64	5.
33	14	9	6	1	1	-	-	121	6.
53	18	18	11	1	1	-	-	205	7.
Nem cigány									
Fiu									
56	32	27	17	10	3	4	-	200	8.
36	35	33	17	10	3	2	-	180	9.
92	67	60	34	20	6	6	-	380	10.
Leány									
56	24	26	11	7	2	1	-	176	11.
39	20	17	10	7	3	-	-	157	12.
95	44	43	21	14	5	1	-	333	13.
187	111	103	55	34	11	7	-	713	14.

16. AZ ÉLVESZÜLÖTTEK MEGOSZLÁSA A SZÜLETÉSI

Sor- szám	A szülési sorrend száma	- 749	750- 999	1 000- 1 499	1 500- 1 999	2 000- 2 499	2 500- 2 749	2 750- 2 999
		gramm a születéskori súly						

Cigány

1.	1.	-	-	1	3	2	9	10
2.	2 - 3.	-	-	-	3	11	7	21
3.	4 - x	1	-	-	3	7	5	20
4.	Összesen	1	-	1	9	20	21	51

Nem cigány

5.	1.	-	1	1	8	21	27	49
6.	2 - 3.	-	1	5	2	17	14	41
7.	4 - x	-	-	-	3	2	5	8
8.	Összesen	-	2	6	13	40	46	98

17. AZ ÉLVESZÜLÖTTEK MEGOSZLÁSA A SZÜLETÉSI SÚLY

Sor- szám	Az anya korcsoportja	- 749	750- 999	1 000- 1 499	1 500- 1 999	2 000- 2 499	2 500- 2 749	2 750- 2 999
		gramm a születéskori súly						

Cigány

1.	- 19	-	-	1	2	3	9	14
2.	20 - 29	-	-	-	5	13	10	25
3.	30 - x	1	-	-	2	4	2	12
4.	Összesen	1	-	1	9	20	21	51

Nem cigány

5.	- 19	-	-	-	5	9	11	22
6.	20 - 29	-	2	4	6	23	24	59
7.	30 - x	-	-	2	2	8	11	17
8.	Összesen	-	2	6	13	40	46	98

SÚLY SZERINT, A SZÜLÉSI SORRENDDEL EGYBEVETVE

3 000- 3 249	3 250- 3 499	3 500- 3 749	3 750- 3 999	4 000- 4 249	4 250- 4 499	4 500- 4 999	5 000-	Össze- sen	Sor- szám
gramm a születéskori súly									

Cigány

7	6	5	2	-	-	-	-	45	1.
23	5	9	6	1	-	-	-	86	2.
23	7	4	3	-	1	-	-	74	3.
53	18	18	11	1	1	-	-	205	4.

Nem cigány

70	39	43	19	6	2	-	-	286	5.
79	58	48	28	18	7	6	-	324	6.
38	14	12	8	10	2	1	-	103	7.
187	111	103	55	34	11	7	-	713	8.

SZERINT, AZ ANYA KORCSOPORTJÁVAL EGYBEVETVE

3 000- 3 249	3 250- 3 499	3 500- 3 749	3 750- 3 999	4 000- 4 249	4 250- 4 499	4 500- 4 999	5 000-	Össze- sen	Sor- szám
gramm a születéskori súly									

Cigány

10	4	7	1	-	-	-	-	45	1.
27	11	6	7	1	-	-	-	107	2.
20	3	5	3	-	1	-	-	53	3.
53	18	18	11	1	-	-	-	205	4.

Nem cigány

30	18	17	9	5	1	-	-	127	5.
114	71	58	36	17	7	3	-	424	6.
43	22	28	10	12	3	4	-	162	7.
187	111	103	55	34	11	7	-	713	8.

18. A NŐK KORCSOPORTONKÉNT, A SZÜLETETT GYERMEKEK SZÁMA SZERINT

Korcsoport, született gyermekek száma	Cigány	Nem cigány	Összes
	nők száma a született gyermekek száma szerint		
-14 éves			
Gyermekek nem született	501	3 130	3 631
1 gyermekük született	-	-	-
2 " "	-	-	-
3 " "	-	-	-
Együtt	501	3 130	3 631
15-19 éves			
Gyermekek nem született	84	784	868
1 gyermekük született	27	73	100
2 " "	9	8	17
3 " "	-	1	1
4 " "	-	-	-
5 " "	-	-	-
Együtt	120	866	986
20-24 éves			
Gyermekek nem született	30	282	312
1 gyermekük született	21	292	313
2 " "	31	167	198
3 " "	12	34	46
4 " "	5	7	12
5 " "	1	3	4
6 " "	-	-	-
7 " "	-	-	-
8 " "	-	-	-
9 " "	-	-	-
10 " "	-	-	-
Együtt	100	785	885
25-29 éves			
Gyermekek nem született	14	113	127
1 gyermekük született	12	230	242
2 " "	12	298	310
3 " "	21	107	128
4 " "	27	47	74
5 " "	8	9	17
6 " "	9	3	12
7 " "	2	-	2
8 " "	1	2	3
9 " "	-	-	-
10 " "	-	-	-
11 " "	-	-	-
12 " "	-	-	-
13 " "	-	-	-
14 " "	-	-	-
15 " "	-	-	-
16 " "	-	-	-
17 " "	-	-	-
18 " "	-	-	-
19 " "	-	-	-
20 " "	-	-	-
Együtt	106	809	915

*18. A NŐK KORCSOPORTONKÉNT,
A SZÜLETETT GYERMEKEK SZÁMA SZERINT (folytatás)*

Korcsoport, született gyermekek száma	Cigány	Nem cigány	Összes
	nők száma a született gyermekek száma szerint		
30-39 éves			
Gyermeük nem született	12	201	213
1 gyermekük született	21	415	436
2 " "	21	629	650
3 " "	19	325	344
4 " "	24	140	164
5 " "	13	76	89
6 " "	14	33	47
7 " "	13	15	28
8 " "	5	11	16
9 " "	5	8	13
10 " "	5	7	12
11 " "	-	4	4
12 " "	1	-	1
13 " "	1	-	1
14 " "	1	-	1
15 " "	-	-	-
16 " "	-	-	-
17 " "	-	-	-
18 " "	-	-	-
19 " "	-	-	-
20 " "	-	-	-
Együtt	155	1 864	2 019
40-49 éves			
Gyermeük nem született	14	131	145
1 gyermekük született	9	319	328
2 " "	13	402	415
3 " "	6	239	245
4 " "	9	122	131
5 " "	13	77	90
6 " "	7	41	48
7 " "	10	29	39
8 " "	8	14	22
9 " "	6	10	16
10 " "	3	4	7
11 " "	6	3	9
12 " "	5	4	9
13 " "	1	1	2
14 " "	-	2	2
15 " "	-	-	-
16 " "	-	1	1
17 " "	-	-	-
18 " "	-	-	-
19 " "	-	-	-
20 " "	-	-	-
Együtt	110	1 399	1 509

**18. A NŐK KORCSOPORTONKÉNT,
A SZÜLETETT GYERMEKEK SZÁMA SZERINT (folytatás)**

Korcsoport, született gyermekek száma	Cigány	Nem cigány	Összes
	nők száma a született gyermekek száma szerint		
50-59 éves			
Gyermekek nem született	7	211	218
1 gyermekük született	6	393	399
2 " "	7	436	443
3 " "	9	251	260
4 " "	9	157	166
5 " "	8	92	100
6 " "	9	62	71
7 " "	10	38	48
8 " "	5	25	30
9 " "	2	19	21
10 " "	3	12	15
11 " "	3	4	7
12 " "	4	6	10
13 " "	2	3	5
14 " "	2	3	5
15 " "	-	-	-
16 " "	-	1	1
17 " "	1	-	1
18 " "	-	-	-
19 " "	-	-	-
20 " "	-	1	1
Együtt	87	1 714	1 801
60 éves és idősebb			
Gyermekek nem született	6	313	319
1 gyermekük született	8	461	469
2 " "	3	554	557
3 " "	6	380	386
4 " "	9	210	219
5 " "	3	158	161
6 " "	4	106	110
7 " "	12	60	72
8 " "	3	38	41
9 " "	3	26	29
10 " "	4	25	29
11 " "	2	12	14
12 " "	7	8	15
13 " "	-	5	5
14 " "	-	2	2
15 " "	-	-	-
16 " "	-	2	2
17 " "	-	-	-
18 " "	-	-	-
19 " "	-	-	-
20 " "	-	1	1
Együtt	70	2 361	2 431
Összesen	1 249	12 928	14 177

A NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTÉZET
KÖZLEMÉNYEI SOROZATÁNAK EDDIG MEGJELENT KÖTETEI:

1. Magyarország megyénkénti népességének várható alakulása
1960. I. 1.-1980. I. között 1963/1
2. A nyugdíjasok helyzete. 1963/2
3. A korbevallás megbízhatóságának vizsgálatai az 1960. évi népszámlálásnál. 1964/1
4. Magyarország népességének demográfiai jellemzői regionként.
1965/1
5. A válások okai. 1965/2
6. A budapesti nyugdíjasok helyzete és problémái. 1965/3
7. A társadalmi átrétegződés és demográfiai hatásai.
I. Budapesten és a városokban. 1965/4
8. A népesség foglalkozásának változása 1960-1963 között. 1965/5
9. Vizsgálatok a népesség területi eloszlásának alakulásáról Magyarországon 1900-1960. 1966/1
10. Lakásdemográfiai adatok. 1966/2
11. A szociális intézetek és gondozottaik helyzete. 1966/3
12. Magyarország népességének területi előreszámitása. 1966/4
13. A magyar leíró statisztikai irány fejlődése. 1966/5
14. Termékenységi adatok. 1966/6
15. A demográfiai tényezők hatása a művelődésre. 1967/1
16. Iskolai végzettség és szakképzettség. 1967/2
17. Magyarország népességének gazdasági korfái. 1967/3
18. Nemzetiségek demográfiai sajátosságai Baranya megyében. 1968/1

KSH NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTÉZET

Budapest, V., Veres Pálné u. 10.

Telefon: 181-609

